

PRZE MYSŁ NAFOWY

P. 2453 / 28

DWUTYCODNIK

WYDAWANY NAKŁADEM

KRAJOWEGO TOWARZYSTWA NAFTOWEGO

L W O W
1 9 2 8

Treść:

1. Rezolucje Zjazdu Naftowego	Str. 557
2. Dr. Zenon Majewski: „Czy kiedy i jakiej potrzeba zmiany ustawy naftowej“	„ 558
3. Felicjan Łodziński: „Jak dawniej kopano i wiercono za ropą“	„ 560
4. Wydawnictwo „Podręcznika Naftowego“	„ 561
5. Kronika bieżąca	„ 562
6. Przegląd zagraniczny	„ 564
7. Życie gospodarcze	„ 565
8. Piśmiennictwo	„ 566
9. Statystyka kopalniana przemysłu naftowego w Polsce (sierpień).	„ 568

Table des matières:

1. Résolutions du Congrès pétrolier	Page 557
2. Dr. Z. Majewski: „Si quand et quel changement de la loi pétrolifère serait nécessaire“	„ 558
3. F. Łodziński: „Comment on forait jadis pour le pétrole“	„ 560
4. „Edition du manuel de pétrole“	„ 561
5. Chronique courante	„ 562
6. Revue de l'industrie à l'étranger	„ 564
7. Vie économique	„ 565
8. Bibliographie	„ 566
9. Statistique des forages en Pologne (Août)	„ 568

Inhalt:

1. Beschlüsse des Naphtakongresses	Seite 557
2. Dr. Z. Majewski: „Ob und wiefern das bestehende Naphtagesetz zu ändern wäre“	„ 558
3. F. Łodziński: „Das Bohrwesen einst und jetzt“	„ 560
4. Die Herausgabe des „Handbuches der Petroleumindustrie“	„ 561
5. Kleine Nachrichten	„ 562
6. Ausländische Kronik	„ 564
7. Neue Gesetze und Verordnungen	„ 565
8. Bibliographie	„ 566
9. Statistik der Naphtagruben in Polen (August)	„ 568

PRZEMYSŁ NAFTOWY

PRENUMERATA:

W KRAJU:	
rocznie . . .	Zł. 42
półrocznie . . .	" 25
kwartalnie . . .	" 15
ZAGRANICĄ:	
rocznie Fr. szw.	36
półr.	" 20
kwart.	" 12
Pojedynczy zeszyt	
Zł. 2 ⁵⁰ . (2 Fr. szw.)	

DWUTYGODNIK

wydawany nakładem Krajowego Towarzystwa Naftowego we Lwowie.

Wychodzi 10-go i 25-go każdego miesiąca.

KOMITET REDAKCYJNY:

Dr. Stefan BARTOSZEWICZ, Prof. Inż. Zygmunt BIELSKI,
Dr. Stanisław SCHAETZEL, Dr. Stanisław UNGER.

Redaktor odpowiedzialny:

Inż. Stefan SULIMIRSKI.

OGŁOSZENIA:

1/1	strony .	Zł. 120
1/2	" .	" 70
1/4	" .	" 40
1/8	" .	" 25

Strona zewnętrzna okładki 50% drożej.

Pierwsza strona ogłoszeń 25% drożej.

Redakcja i Administracja Lwów, ul. Akademicka 17, Gmach Izby Handlowej i Przemysłowej. — Telefon Nr. 5-48
Konto czekowe P. K. O. Nr. 153.208. Rachunek bieżący w Akcyjnym Banku Hipotecznym we Lwowie.

Rezolucje Zjazdu Naftowego.

063 (665)
(680 słów)

Hold pamięci I. Łukasiewicza.

W dniu obchodu 75-ciolecia epokowego wynalazku Ignacego Łukasiewicza, Zjazd składa głęboki hołd pionierowi polskiego przemysłu naftowego i wyraża przekonanie, że pamięć tej świetlanej postaci będzie dla pracowników przemysłu nowym bodźcem do twórczej pracy.

Celem zadokumentowania swej czci, uchwała Zjazd poświęcić pamięci Ignacego Łukasiewicza zbiorowe wydanie wygłoszonych referatów i apeluje do wszystkich techników naftowych, by spieszyli ze składaniem ofiar na budowę pomnika.

Geologia naftowa.

Zjazd uchwała zwrócić się z apelem do Krajowego Towarzystwa Naftowego o zwołanie Zjazdu geologów, pracujących w Karpatach tak teoretycznie jak i praktycznie, celem wyrażenia opinii o stanie obecnym i najbliższych celach geologii naftowej w związku z przyszłością przemysłu naftowego w Polsce.

Zjazd uważa, że byłoby wskazaniem, aby ten zespół geologów wyłonił ze swego grona stałą komisję, urzędującą przy Krajowym Towarzystwie Naftowym, któraby mogła wydawać opinie w aktualnych problemach geologii naftowej.

Zjazd zwraca specjalną uwagę na należyte wykorzystanie pewnych wierceń poszukiwawczych oraz potrzebę roztoczenia opieki geologicznej nad polską przedsiębiorczością poszukiwawczą.

Eksploatacja.

Zjazd doceniając wartość odbudowy górniczej złóż ropy jako nowej formy eksploatacji, uważa, że w dobie obecnego zaniku produkcji należy zwrócić uwagę Rządowi na rozdrobnienie terenów naftowych, stawiające zapórę powstaniu i rozwojowi górnictwa naftowego w ścisłym znaczeniu tego słowa.

Zjazd postanawia zwrócić się do przedstawicieli przemysłu naftowego z apelem, aby sfinansował wykonanie doświadczalnego torpedowania piaskowców ropnych oraz łupków ropnych, a to w celu ustalenia sfery i sposobu działania materiału wybuchowego w górotworze roponośnym.

Organizacja pracy.

Zjazd świadomy potrzeb stosowania zasad naukowej organizacji w przemyśle naftowym, poleca Komitetowi Zjazdu, by dążył usilnie do utworzenia instytucji naukowej organizacji dla przemysłu naftowego, obejmującej wszystkie jego dziedziny. Równocześnie wzywa Zjazd czynniki miarodajne, by dotychczasowym poczynaniom poszczególnych jednostek szły jak najdalej i jak najpomocniej na rękę, przez praktyczne stosowanie metod naukowej organizacji na wszystkich polach pracy w przemyśle naftowym.

Zjazd zaleca również jak najgoręcej przedsiębiorstwom, by w swoim własnym dobrze zrozumianym interesie zakładały własne biura organizacyjne.

Gospodarka ciepła i elektryfikacja.

Zjazd konstatając, w gospodarce kalorycznej poprawę w stosunku do lat dawniejszych, wzywa do dalszych energicznych wysiłków w tym kierunku. W szczególności jako drogę racjonalnego postępowania, wskazuje dalszą elektryfikację kopalnictwa naftowego w przekonaniu, iż powiększenia zużycia energii spowoduje potaniecie kosztów prądu.

Polityka naftowa i ustawodawstwo.

Zjazd apeluje do Ministerstwa Przemysłu i Handlu, by rozpoczęte w roku zeszłym prace nad kodyfikacją polskiej ustawy naftowej, zostały jak najrychlej na nowo podjęte tak, by ustawa naftowa jako część specjalna wykończona już ustawy górniczej mogła wejść w życie bezpośrednio po wydaniu ustawy górniczej.

Zjazd wyraża przekonanie, że polityka Syndykatu Naftowego pójdzie po linii wzmoczenia konsumpcji wewnętrznej produktów naftowych i najdalej idącej racjonalizacji dystrybucji tych produktów, a to w interesie stworzenia wszelkich warunków dla podniesienia produkcji ropy.

Literatura fachowa.

Zjazd uznając istnienie i rozwój organu fachowego za jedną z głównych podstaw zbiorowej pracy naukowej i technicznej, wzywa do jak najszerszego rozpowszechniania wydawanego przez Krajowe Towarzystwo Naftowe dwutygodnika „Przemysł Naftowy“ oraz do współpracy w wydawnictwie.

Zjazd zwraca się również z apelem do wszystkich techników naftowych do współpracy w zapoczątkowanym wydawnictwie pierwszego w języku polskim „Podręcznika Naftowego“.

Powszechna Wystawa Krajowa.

Ze względu na doniosłe znaczenie Powszechnej Wystawy Krajowej, która wskazać ma dorobek pracy we wszystkich działach życia gospodarczego w okresie 10-ciolecia istnienia niepodległego Państwa Polskiego, wskazanem jest, by również przemysł naftowy był na wystawie należycie reprezentowany.

Witając przeto z uznaniem działalność Krajowego Towarzystwa Naftowego w kierunku zorganizowania zbiorowego pokazu wytwórczości przemysłu naftowego we wspólnym reprezentacyjnym pawilonie, wzywa Zjazd wszystkich pracowników przemysłu do współpracy z Komitetem Wystawy i dostarczania wszelkich będących w ich posiadaniu materiałów, celem jak najlepszego zobrazowania poszczególnych działów pracy.

—oo—

Zjazd uznał Komitet Wykonawczy Zjazdu Naftowierzył mu pieczę nad realizacją uchwalonych postulatów z r. 1927 za Komitet Wykonawczy i postulatów.

—oo—

Poza rezolucjami przyjął Zjazd przez aklamację do wiadomości apel Stowarzyszenia Polskich Inżynierów Przemysłu Naftowego do kolegów inżynierów rafinerów o jak najrychlejsze wstąpienie do Stowarzyszenia, aby w ten sposób mógł być usunięty brak współpracownictwa w dziale chemicznym i rozszerzona platforma skoordynowanej pracy w przemyśle naftowym.

—oo—

Dr. ZENON MAJEWSKI.

341 (665)
(2010 słów)

Czy, kiedy i jakiej potrzeba zmiany ustawy naftowej?

Referat wygłoszony na Zjeździe Naftowym w Jasle dnia 30. października b. r.

Dla pewnego rozważenia i oświetlenia odpowiedzi na te pytania nie szkodziłoby omówienie, choćby krótkie, historii rozwoju przemysłu naftowego, tła i warunków, w jakich dotychczas obowiązująca ustawa naftowa z r. 1908 powstała, oraz czynników, które miały decydujący wpływ na postanowienia w niej zawarte i t. p. Ze względu jednak na cel i rozmiar referatu, muszę je pominąć tem bardziej, że kwestje te są naogół dosyć dobrze znane.

Temat przemennie obrany nie jest nowy, poruszany był bowiem w „Materiałach do Ankiety w sprawie kodyfikacji Polskiego Prawa Naftowego“ wydanych przez Kraj. Tow. Naftowe, w późniejszych publikacjach na łamach „Przemysłu Naftowego“, w dziennikach, a także i ja już w Nrze zjazdowym „Przemysłu Naftowego“ z 1927 r., go omawiałem. Całe jednak dotychczasowe wentylowanie kwestji — trzeba czy nie potrzeba, względnie, o ile należy zmienić obecną ustawę — dokonywane było przeważnie w sposób, nazwijmy go „dziennikarski“, względnie „fejletonowy“, t. j. z dużą dozą wstępu do konkretnych dat i cyfr.

Nie chcę kontynuować tej tradycji, więc dla realnego uzasadnienia mych dalszych wywodów, skorzystam z materiałów zawartych w niedawno ogłoszonym sprawozdaniu Komisji Ankietowej (tom XII) (Nafta), przytaczając z niego kilka ważniejszych dat.

Używając tego źródła, zabezpieczony jestem przed zarzutem stroniczości, na który łatwo się narazić, cytując jak najsumienniejsze nawet cyfry, ale oparte na gospodarce jakiegoś określonego przedsiębiorstwa naftowego.

Oto najważniejsze z tych dat:

1. Produkcja ropy brutto w Polsce w/g. okręgów górniczych (w cyst. po 10.000 klg.)

	rok 1919:	rok 1925:	rok 1927:
Jasło	5.170	6.460	7.850
Drohobycz	75.880	69.730	65.500
Stanisławów	2.110	4.580	4.380
	<u>83.160</u>	<u>81.170</u>	<u>77.730</u>

Jak z tego zestawienia widoczne, okręg droho-bycki, a więc ten, w którym leży zagłębie borysławskie (Borysław, Tustanowice, Mrażnica) daje średnio 85% produkcji ogólnopolskiej, ma więc główne znaczenie dla przemysłu naftowego i wobec tego dalsze zesiawienia dotyczyć będą już tylko rejonu borysławskiego, w zupełności miarodajnego dla rozpatrzenia sytuacji przemysłu naftowego jako całości.

2. Produkcja rejonu borysławskiego po potrąceniu manka i zanieczyszczenia:

w roku	produkcja	
1919	— 63.940 cyst. z 180 otw., zatem średnio na 1 otwór 355 cyst.	
1926	— 53.360 „ z 295 „ „ „ na 1 „ 180 „	
1927	— 51.000 „ z 392 „ „ „ „ na 1 „ 130 „	

3. Ilość i jakość eksploатовanych otworów wiertniczych w rejonie borysławskim:

Rok:	Liczba otworów wiertniczych produkujących dziennie cystern						Razem
	poniżej 0.5	od 0.5-1	od 1-2	od 2-5	od 5-10	ponad 10	
1919	121	28	24	14	3	1	191
1926	284	53	25	7	2	—	371

4. Rozłożenie ogólnej produkcji zagłębia borysławskiego wg. jakości eksploатовanych otworów w XII/926:

1350	cyst. z otworów produkujących poniżej 0,5 wag./dobę	
940	" " " " od 0,5-1	"
1060	" " " " od 1-2	"
640	" " " " od 2-5	"
153	" " " " od 5-10	"

Sa 4.143

Otworu o produkcji ponad 10 wag./dobę — nie ma.

5. Stosunek dokonanych wierceń do uzyskanej produkcji naftowej w rejonie Okr. Urz. Gór. Drohobycz:

Rok	wyprodukowano	odwiercono metrów	
1920	76.500 cyst.,	59.200	czyli na 100 cyst. dowiercono . . . 77,5 m.
1926	79.600 cyst.,	87.300	czyli na 100 cyst. dowiercono 109.— m.

6. Koszta eksploatacji jednego otworu w zagłębiu borysławskim miesięcznie:

§ 780.— 900.— 990.— 1.125.— 1.685.— 1.820.— 2.300.—

Co mówią nam te suche cyfry?

ad 1) W ciągu 7 lat od r. 1919—1927 włącznie, ogólna produkcja ropy naftowej w Polsce spadła o około 7% t. j. o 5.500 cystern, przyczem charakterystyczne, że na czas 1919 do 1925 przypada 2.000 cystern, a na czas 1925 do 1927 już 3.500 cyst. tego s. adku. Sam ten fakt jest już oznaką niekorzystną, nie byłby jednak nazbyt groźny, gdyby ten spadek produkcji wywołało zaprzestanie eksploatacji mało wydajnych otworów, czyli otrzymywanie tej zmniejszonej ilości ropy również z mniejszej ilości szybów, ale szybów więcej wydajnych, oznaczałoby wówczas bowiem, iż eksploatacja jest rentowna i pewne jej dalsze podrożenia nie pociągną za sobą likwidacji większych ilości szybów. — Tymczasem co wynika z zestawienia:

ad 2) Że nie tylko w r. 1926 o 65%, a w roku 1927 o 120% więcej niż w roku 1919 eksploатовano w zagłębiu borysławskim otworów wiertniczych, ale co więcej, że temu wzrostowi nieodłącznie towarzyszy spadek średniej wydajności szybu a to: w roku 1926 o 50%, a w roku 1928 o 64% w porównaniu z rokiem 1919. To jest już objawem znacznie gorszym, bo chyba jasnym jest, że eksploatację mało wydajnych otworów zawdzięczamy niemal wyłącznie wyższym cenom ropy lat ostatnich, zatem eksploatacja ta oparta jest na niezwykle kruchych fundamentach i nieznaczna niżka ceny ropy, czy nieznaczna zwyżka kosztów ruchu takiego otworu, wywołana n. p. niewielką nawet instrumentacją, podrożeniem popędu, materiału lub robocizny, zmusi przedsiębiorstwa do zastanawiania tych otworów.

Nie można zaś zapomnieć, że jak z zestawień

ad 3 i 4) wynika, że mało wydajne szyby, — a za takie przyjmuję otwory produkujące poniżej 0,5 wag. dobę, — w ilości swej 284-ech stanowią ponad 76% ilości wszystkich otworów rejonu borysław-

skiego i przeszło 32% produkcji ogólnej tegoż zagłębia a ponad 17% produkcji całej Polski.

Czy nie ciśnie się zatem mimowoli na usta pytanie/? A gdyby obciążeń brutowych nie było, względnie nie były takie wysokie, to czy te mało-wydajne otwory stałyby w tej chwilejniej równowadze na granicy małej rentowności i zupełnego nieopłacenia się? Sądzę — co więcej twierdzą, że bez obciążenia brutowego szyby te należałyby do jednostek gospodarczo zdrowych i niezależnych od drobnych wahań konjunktury, cen ropy i materiałów, bo miałyby przecież tą rezerwę, jakiej im obecnie brakuje, a która wyraża się mniej więcej wartością 20% produkcji, czyli 400—1000 kg. ropy dobę = 1,2000 kg. — 3,0000 kg./miesiąc.

ad 5 i 6) Ostatnie zestawienia dowodzą, że wiercono intensywniej o przeszło 60%, w rezultacie jednak otrzymywano o 40% słabsze rezultaty, jeśli chodzi o proporcję wydajności dowierczanych produkcji; gdyż o ile rok 1920 wykazuje odwierconych 77,5 m. na 100 wag. produkcji, to rok 1926 już 109 m. na 100 wagonów produkcji — oznacza to zatem znaczne podrożenie kosztów wiercenia i zanik rentowności kopalnictwa naftowego, gdyż z każdym rokiem musi się albo poszukiwać produkcji w coraz głębszych warstwach, względnie wogóle coraz więcej niedowierca się produkcji (suche otwory), albo dowierca się małe produkcje. Wreszcie wobec zupełnego wyginięcia otworów produkujących samoczynnie, mamy kolosalnie wysokie koszty eksploatacji, bo najniższe dol. 780.— a sięgające aż do dol. 2.300.— miesięcznie, czyli przedstawiające równowartość od 3,9000 kg. do 11,5000 kg. ropy. Abstrahując już od wszelkich innych kosztów a zwróciwszy jedynie uwagę na obciążenie brutowe wynoszące minimum 20%, a bardzo często przekraczające tą granicę i sięgające nawet do 40% i sumując je z kosztami eksploatacji, otrzymamy niezaprzeczony dowód na moje twierdzenie, że szyby produkujące poniżej 0,5 wag. dobę są skazane na zagładę przy najmniejszym pogorszeniu się konjunktury. Mówiąc to, mam na myśli wyłącznie szyby dawniej dowierczone, które zamortyzowały się już, a nie należy zapominać, że obecnie znaczna ilość szybów dowiercana jest wogóle z początkową produkcją, nie przewyższającą 0,5 wagonu na dobę, i te ostatnie stanowią otwory, które nigdy nawet nie zwrócą nie tylko kosztu wiercenia, ale prawdopodobnie także odsetek od włożonego kapitału.

Jeśli do tego wszystkiego dodamy na całej niemal linii zawodne wiercenia poszukiwawcze ostatniego okresu, jak: Kołpiec, okolice Bitkowa, Gorlic, Lucza, Nahujowice i Witwica oraz Dydnia, a właściwie i Majdan, to niestety, chcąc niechcąc, musimy dojść tylko do jednego, jedynego wniosku, a mianowicie, że przemysł naftowy jest poważnie zagrożony upadkiem, i niema żadnych konkretnych danych, by w niedalekiej przyszłości uległ ten stan poprawie na lepsze, owszem to pogarszanie się położenia trwa nadal i jeśli pójdzie ono w dotychczasowym tempie, to niezadługo przemysł naftowy jako poważniejsza gałąź gospodarstwa społecznego, nie będzie w Polsce reprezentowany.

Spotkać się tu mogę z zarzutem, że przesadzam, bo daty, które pozwoliły mi dojść do takiego-

wniosku sięgają po koniec roku 1926, względnie roku 1927, a obecnie mamy już drugie półrocze 1928 r. i przemysł dotąd jeszcze istnieje.

Odpowiedź na ten zarzut nie trudna i mimo to nie zmieniająca rezultatów, do jakich dochodzę. Leży ona w tem, że istotnie przemysł naftowy ma wybitny charakter przemysłu pracującego z ciągłym ryzykiem i niemal loteryjnego, a włożone doń kapitały są tak duże, że rok, dwa lub trzy pracy przemysłu z deficytem — co niestety ma miejsce i Komisja Ankietowa stwierdza pasywność tą już od roku 1925 — nie mogą zaraz wywołać zupełnego wycofania się z niego przemysłowca naftowego, który ciągle jeszcze szuka i próbuje, dokładając kolosalne sumy, by ewentualnie odkryć nowe jakieś rentujące się złoża ropne, a w wypadku uwięźnięcia tych poszukiwań pomyslnym skutkiem, liczy, że pokryje dotychczasowe wydatki. Znaną jest zresztą wszystkim ta psychologia „nafciarza“.

Że jednak nie każdy potrafi tak długo wytrzymać pracę z deficytem, to o tem wielu z nas na własnej skórze się przekonało, a wszyscy w ostatnich miesiącach zaobserwowali fuzję dużych firm obecnie wchłoniętych przez koncern „Małopolska“ co przecież nie było niczem innym, jak ostatnią deską ratunku poszczególnych Towarzystw przed oficjalnem ogłoszeniem bankructwa.

Niestety nie mamy pewności, czy i ten środek nie zawiedzie, t. j. czy powstały w ten sposób koncern mimo wprowadzenia racjonalizacji we wszystkich dziedzinach wyjdzie obronną ręką, t. j. zdoła wykazać zyski. To jedna z przyczyn, które podtrzymały wegetację przemysłu, a druga, to ofiary jakie ponoszą i środki zaradcze, które stosują w ostatnich latach sfery związane i zainteresowane w przemyśle naftowym, celem przetrzymania kry-

zysu, względnie dla ratowania i dźwignięcia go z upadku.

Kto zatem i jakie ofiary poniósł oraz ponosi, kto i jakie środki zaradcze zastosował? — zobaczymy:

Przemysłowcy: Prowadzą znane ogółowi — niestety, jak dotąd jeszcze bez rezultatu lub z rezultatami naogół ujemnymi — wiercenia poszukiwawcze zdala od obecnie znanych i produkcyjnych terenów, ponoszą znaczne wydatki na wprowadzenie nowych, czy ulepszenia istniejących, systemów wierceń, jak linowy i rotary, racjonalizują gospodarke termiczną i gazową, elektryfikują, budują gazolinarnie, projektują wyzyskanie złóż gazowych przez ułożenie długich tras rurociągowych, a także budowę fabryk, wyrabiających sadzę z gazu ziemnego, zdeklarowali i wplacają znaczne kwoty na uruchomienie Spółki „Pionier“ dla poszukiwania i odkrycia nowych złóż ropnych, zawiązali Syndykat naftowy, mający na celu zapobieżenie chwiejności cen i rynków zbytu dla produktów naftowych. Nie jest to mało.

Rząd: Rozpoczął wiercenia na własny rachunek, wydał ustawę o popieraniu kopalnictwa naftowego (Dz. U. R. P. 102 z r. 1927), przewiduje w nowej ustawie o podatku od olejów mineralnych (Dz. U. R. P. 27, poz. 252 z r. 1928) znaczne niżki tego podatku dla olejów używanych do poruszania silników w przemyśle, względnie oczyszczania otworów świdrowych; w miarę zgodności tego z polityką celną ogólną, przyznaje ulgi dla maszyn i narzędzi potrzebnych dla przemysłu naftowego a niewyrabianych w kraju; wreszcie dzięki inicjatywie i energii p. Min. Przemysłu i Handlu mamy do zawdzięczenia powołanie do życia już raz wspomnianej Spółki „Pionier“. Niemniejszą również była inicjatywa Rządu w sprawie utworzenia Syndykatu naftowego. Obserwujemy zatem pocieszający objaw

FELICJAN ŁODZIŃSKI.

665
(830 słów)

Jak dawniej kopano i wiercono za ropą.

(Ciąg dalszy)

Po zmontowaniu tych wszystkich części do wieży, zapuszczano do szybu na samo dno kadłub i ustawiano go tam w jarmach przybitych silnie do cembrzyn. Kadłub taki wyrabiano z brusew 3“, kwadratowy, obity na rogach 3 kantowymi łatami, co zbliżało jego kształt do ośmiokąta. Robiono też kadłub z brusew wąskich i objano obręczami jak beczkę; jednym słowem robiono rurę drewnianą o średnicy 18“ do 20“, t. j. tak dużą, ażeby świder mógł swobodnie przechodzić. Po ustawieniu kadłuba, przybijano jeszcze na wierzchu skośnie deski, które tworzyły lej, celem łatwiejszego trafiania świdem do kadłuba.

Ponieważ do rurowania nie używano rur hermetycznych, lecz tylko blaszanek, które musiano zaraz rurować, gdy tylko zaczęło sypać, więc też musiano rozpoczynać wiercenie dużemi świdrami, nieraz dwudziestoparocalowemi. Zapuszczanie takiego świda przez szyb kopany było bardzo żmudne, bo świder opierał się często na cembrach

i musiano często z powrotem go podciągnąć i czekać, aż się po wychyleniu znowu w należytem położeniu ustawi. Często też, gdy świder wszedł już w otwór wiercony, stawał na blaszankach „traconych“, które skutkiem tego ulegały często uszkodzeniu i trzeba je było gruszkować. — Po zapuszczeniu świda przypinano przewód do wahacza i pomocnicy, chwytając za rączki, przymocowane do końca wahacza, nachylali wahacz do spodu, uderzając nim w kłoc, aby łatwiej było wiertaczowi zrzucić świder z nożyc. Ponieważ wahacz był ustawiony na niskim koźle, więc wiertacz musiał siedzieć w kopanym szybie — około 1 metr głęboko — tak, że podczas pracy tylko głową wychylał się ponad szyb. Pomocnicy mieli przy wahacu jeszcze uwiązane powrozy, celem wyrzucania wahacza do góry dla uzyskania większego wzniosu świda.

Do wiercenia używano kwadratowych żerdzi żelaznych 1“ lub 3/4“ o dwóch wieńcach. Dolny wieńiec służył do stawiania żerdzi na widelkach, górny zaś do zapinania na niego „capa“, gdyż wówczas nie używano jeszcze werbla (okrętki).

Żerdzie, po wyciągnięciu kładło się na ziemię lub wieszano w szybie na belce, którą robotnicy nazywali „knypflarką“, gdyż była podobna do linijki, na jakiej żołnierze czyścili guziki metalowe przy mundurach. Do ciągnięcia świda jakoteż

zerwania przez Rząd obecny z dawną taktyką sfer rządzących, polegającą na zupełnie biernym stanowisku wobec przemysłu a przejścia do systemu realnego zainteresowania się jego położeniem.

Co prawda, czas po temu był już najwyższy. i Rządowi nie wolno zapoznawać ważności i zapominać o znaczeniu przemysłu i jego wartości dla

dziedziny wojskowej, t. j. obrony granic państwa. Powtórzę tu starą i powszechnie we wszystkich państwach uznaną prawdę, że armja i floty tak morskie jak powietrzne w żaden sposób nie mogą się utrzymać i spełnić powierzonego im zadania na wypadek wojny w tych państwach, które nie posiadają własnego przemysłu naftowego. (C. d. n.)

Wydawnictwo „Podręcznika Naftowego“.

Myśl wydania takiego podręcznika powstała jeszcze w styczniu b. r. w stałej Komisji Technicznej przy Okręgowym Urzędzie Górniczym w Jaśle. W lutym wybrano Komisję finansową, wykonawczą i redakcyjną. Komisja finansowa zajmuje się zebraniem potrzebnych funduszy i te, zdaje się, są już zapewnione. Podstawą jest kwota około Zł. 12.000 zebrana przez Komisję techniczną przy Urzędzie Górniczym w Jaśle. Komisja wykonawcza wzięła na siebie techniczną stronę wydawnictwa, a redakcyjna zbiera materiał i przygotowuje go do druku. Podręcznik będzie się składał z dwóch tomów, pierwszy obejmie wiadomości związane z kopalnictwem nafty, drugi będzie poświęcony jej przeróbce. Pierwszy tom mniej więcej 800, drugi około 600 stron druku formatu 23×15 cm.

Na pierwszy tom złożą się następujące działy:

- I. geologiczny, który opracuje Prof. Bogdanowicz (Kraków),
- II. wiertniczy, redakcji podjął się Inż. Gawlik (Borysław),
- III. eksploatacji nafty i gazu, redakcja w rękach Inż. Paraszczaka (Borysław),
- IV. urzędzenia kopalni, redakcję objął Inż. Tabaczyński (Borysław),
- V. administracyjny, handlowy i gospodarczy, redaguje Dr. Schätzel (Lwów).

Redakcją drugiego tomu zajmują się Prof. Dr. Pilat (Lwów), Dr. Kozicki i dyrektor Piotrowski (Drohobycz).

Podczas gdy prace nad drugim tomem posunęły się znacznie naprzód, nie zdołano dotąd pozyskać dla pierwszego tomu większej ilości referatów. Opracowanie podręcznika nie może spaść na barki tylko kilku osób, udział jak najliczniejszej rzeszy naftarzy jest konieczny. Zachęcając wszystkich którzy mogą napisać bodaj krótki referat na temat najwięcej im odpowiadający, zapowiadam ukazanie się w następnym numerze „Przemysłu Naftowego“ treści działów II. III. IV. w tym celu, aby chętni mogli wybrać sobie temat dla opracowania, przyczem zostawia się wolność obrania całego tematu oznaczonego odnośnym numerem albo tylko jego części. Panowie redaktorzy poszczególnych działów udzielą autorom wskazówek ułożonych przez Komisję redakcyjną, potrzebnych dla ujednostajnienia pracy. Artykuły będą honorowane.

Na str. 567 podaje się zestawienie literatury naftowej, która może być pomocną przy opracowywaniu tematów.

Prof. J. Fabiański

naczelnny redaktor wydawnictwa

—oo—

i łyżkowania, używano lin drucianych. Narzędzi wiertniczych dostarczała fabryka Johann Schenk w Messendorfie na Morawach. Zastępstwo tej firmy miał aptekarz Rogawski w Gorlicach. Kupowało się więc świdry, nożyce, liny, obciążniki i t. p. w aptece. Nożyc używano tylko wolnospadowych Fabiana. Łyżkowanie odbywało się zapomocą łyżki długiej mniej więcej na dwa metry, umocowanej na lince drucianej o grubości 10-12 mm, owiniętej na wałku z dwoma korbami. Łyżkę ciągnęło czterech ludzi i zapuszczano się na zwykłym drewnianym hamulcu, co bardzo często powodowało ogień, z powodu tarcia hamulców.

Ropa w kopanych szybach przychodziła nieraz bardzo gwałtownie, tak, że robotnik musiał co tchu uciekać na górę, aby go gazy nie oszłomiły, albo — co gorsze — ropa nie zalała. Gdy więc robotnik miał linę na dole, to siadał i uciekał, zostawiając narzędzia, gdy zaś liny nie miał, to się piał po cembrach w górę a nieraz i w powietrzu w linę wsiadał, gdy mu ją spuszczone do otworu. Zdarzały się też wypadki, że produkcja przyszła w czasie, gdy żadnych robót na szybie nie wykonywano; wypadek taki zaszedł n. p. w szybie Dembowskiego w Ropicy Ruskiej. Szyb ten posiadał głębokość około 140 metrów i pracowano w nim parę miesięcy na jednym miejscu, trafiono bowiem prawdopodobnie na kurzawkę. Otóż pew-

nego dnia przyszli robotnicy zrana do szybu i ku swemu zdumieniu zobaczyli, że ropa przelewa się przez wierzech szybu i spływa do rzeki; było to właśnie w jesieni, kiedy kładziono kapustę na zimę do beczek. Korzystając z tego, zaczęto prędko wypróżniać beczki z kapusty a łapać ropę, wypływającą z szybu, beczka bowiem ropy przedstawiała znacznie większą wartość, niż beczka kapusty. Okazało się jednak, że był to zły interes, bo złapaną ropę musieli właścicielowi oddać.

Wydobywanie ropy po nawierceniu produkcji odbywało się albo za pomoca wiadra albo pompy. Sposób pierwszy nie muszę opisywać, albowiem odbywał się on zupełnie tak samo jak czerpanie wody wiadrem z głębokiej studni.

Do pompowania używano rurek gazowych 1, 1/2" czasem 5/4", zaś rurek 2" początkowo nie używano, lecz później, kiedy zaczęto pompować szyby maszynami. Cylindry stosowane przy rurkach 1 1/2" były znacznie większe, conajmniej 2, 1/2" średnicy; z tego też powodu nie można było zapuszczać najpierw rurek, potem tłoka z drutem, ale jedno i drugie równocześnie. Gdy się zapuszczało pompę, to w każdej rurce był wsunięty drut, o ile możliwości tej samej długości.

C. d. n.

—oo—

Kronika bieżąca.

Z Państw. Zakładów Naftowych.

P. Filip Herman, b. Dyr. Centralnego Biura Sprzedaży przy Syndykacie Przem. Naftowego został powołany na stanowisko dyrektora handlowego „Polminu“ we Lwowie i objął urządowanie.

—00—

Komitet Budowy Pawilonu Naftowego na Powszechnej Wystawie Krajowej.

Dnia 20. bm. odbyło się posiedzenie Komitetu pod przewodnictwem pułk. Boernera. W posiedzeniu wzięli udział: Dr. Bartoszewicz, Prez. W. Długosz, Dyr. Dittrich, Prof. Fabiański, Dr. Schätzel, Dyr. Schulz, Dyr. L. Schutzmann, inż. S. Sulimirski, W. Sulimirski, Dr. S. Tabisz, Dr. Tołwiński.

Z przedłożonego na posiedzeniu sprawozdania z dotychczasowej działalności wynika, że prace Komitetu posuwają się w szybkim tempie naprzód. W okresie sprawozdawczym załatwiono ostatecznie sprawy związane z budową pawilonu i w bieżącym miesiącu rozpoczęto już zakładanie fundamentów pod pawilon na placu wystawowym. W wyniku akcji finansowej napływają już zgłoszenia udziału i wpłaty przypadające na firmy z repartycji kosztów. Równoległe prowadzone były prace nad zebraniem materiału statystycznego.

Po przyjęciu do wiadomości sprawozdania ustalono ostatecznie szczegóły budowy pawilonu. Pierwotny plan został zmieniony o tyle, że pawilon posiadać będzie podziemie, które służyć będzie również dla celów wystawowych i zawierać eksponaty kopalnictwa wosku ziemnego, geologiczne oraz dział wiertnictwa. Pozostałe działy (eksploatacja, przeróbka, transport, magazynowanie, konsumpcja) mieścić się będą nad powierzchnią ziemi w pawilonie. Ustalono też sposób rozmieszczenia eksponatów, wykresów popularnych i wydawnictw. Uchwalono ponadto wydawnictwo książki popularnej o przemyśle naftowym w Polsce. Dla opracowania szczegółów działu statystycznego pozostającego pod kierownictwem Prof. Fabiańskiego, oraz działu eksponatów, jakoteż redakcji popularnego wydawnictwa, wybrano specjalną komisję, w skład której weszli pp.: Dr. Stefan Bartoszewicz, Dyr. Ryszard Dittrich, Prof. Julian Fabiański, inż. Stefan Sulimirski, Dr. Konstanty Tołwiński.

Po ostatecznym ustaleniu zgłoszeń opublikujemy listę tych firm, które wezmą udział w zorganizowaniu zbiorowego pokazu pracy w przemyśle naftowym w okresie 10-lecia niepodległości Państwa.

—00—

Posiedzenie Komisji Statutowej powołanej przez Wydział Krajowego Towarzystwa Naftowego ze względu na zamierzone złączenie z Towarzystwem innych organizacji przemysłu naftowego odbyło się dnia 18. i 19. bm. Na posiedzeniu tem przedyskutowano główne punkty statutu. Dalsze obrady w tym kierunku odbędą się w przyszłym miesiącu, poczem wnioski Komisji przedłożone zostaną Wydziałowi Krajowego Towarzystwa Naftowego.

—00—

Wiadomości z zagłębia

Państwowe wiercenia w Daszawie.

Z powodu ostatniego znacznego dowiercenia w Daszawie, zwróciliśmy się do dyr. p. inż. Pierścińskiego z prośbą o podanie bliższych szczegółów, których nam P. inż. Pierściński uprzejmie udzielił. Uwagi te zamieszczamy poniżej w przekonaniu, że zainteresują one naszych czytelników.

Otwór „Polmin I.“ rozpoczęty w dniu 14. listopada 1927 został dowiercony w dniu 8. października 1928 w głębokości 777,7 m. w rurach 7" z produkcją 230 m³/min. Ciśnienie na zamkniętej głowicy doszło do 63 atmosfer i trzyma się na tej wysokości. Nawiercony pokład gazowy jest zupełnie suchy (bez wody), a wartość opałowa gazu wynosi 8.313 kal.

W otworze tym l-wszy horyzont gazowy występujący w głębokości 314 m. (jak o tem donosiliśmy w zeszycie 9. z 10. V. br.) został zupełnie szczelnie zamknięty w terenie rurami 12" postawionymi w głęb. 334,66 m. Wiercenie postępowało, analogicznie zresztą do innych szybów tego zagłębia, cały czas w itolupkach miocenijskich, przepłatanych z rzadka warstwami piaskowca, z którego występowały gaz, lub woda. Pierwsza solanka ukazała się w tym otworze dopiero w głębokości 364,90 m.

Odwiercenie tego otworu udowodniło więc istnienie 2-ch horyzontów gazowych, z których pierwszy nadawałby się do eksploatacji na miejscu, względnie na niezbyt wielkiej odległości od kopalni, drugi zaś horyzont, znacznie obfitszy, może dostarczać gazu na wielkie odległości siłą własnego ciśnienia.

Nie jest wykluczonem istnienie ewentualnych dalszych horyzontów, lecz badań w tym kierunku nie należy rychło oczekiwać.

Otwór „Polmin II.“ Wiercenie tego otworu rozpoczęto w dniu 13. grudnia 1927, a więc w miesiąc po rozpoczęciu wiercenia pierwszego i głębokość jego obecna wynosi 744 m. Pierwszy horyzont gazowy w tym szybie prawie zupełnie się nie zaznaczył, podobnie, jak w 2-ch sąsiednich szybach Spółki Akc. „Gazolina“ („Daszawa I.“ i „Piłsudczyk“, gdzie horyzont ten notowano w głębokości 350 wzgl. 380 m. z produkcją 8-miu, wzgl. około 10-ciu m³/min.

Drugi horyzont we wspomnianych szybach Ski Akc. „Gazolina“ występuje w głębokości 760 m. wzgl. 740 m. i w obydwu notowano ciśnienie dochodzące do 60 atm. Z analogii z powyższymi szybami, wykazującymi b. dużo cech podobieństwa z szybem „Polmin II.“ należy tu oczekiwać drugiego horyzontu gazowego w głębokości ok. 750 m. uwzględniając podnoszenie się warstw w kierunku południowo-wschodnim.

Otwór „Polmin III.“ znajduje się w montowaniu i w początkach listopada zostanie rozpoczęte wiercenie. Do opału zostaną użyte już własne gazy.

Gazociąg Daszawa-Drohobycz. W przewidywaniu dowiercenia szybów „Polmin I.“ i „Polmin II.“ rozpoczęto budowę własnego gazociągu z rur 7", spawa-

nych o długości 40 km. Gazociąg ten jest już na ukończeniu i najprawdopodobniej w pierwszej połowie listopada zostanie oddany do użytku.

Z obliczeń wynika, że gazociągiem tym można przetłoczyć do Drohobycza 100 m³/min. (przypuszczalne najbliższe zapotrzebowanie całej państwowej rafinerji), stosując ciśnienie początkowe w gazociągu w Daszawie 10 atmosfer. Dla przetłoczenia 150 m³/min. potrzebne jest ciśnienie początkowe w Daszawie 16 atm., zaś przy użyciu ciśnienia początkowego 20 atm. można przetłoczyć do Drohobycza 189 m³/min. gazu.

W każdej z poszczególnych ewentualności ciśnienie końcowe w gazociągu w Drohobyczu wynosić będzie 1 atm. manometryczną.

Nowe dowiercenie „Polminu“.

W chwili zamknięcia numeru dowiadujemy się z Daszawy, że Państwowe Zakłady Naftowe na kopalni „Pilat“ otrzymały w dniu 22. b. miesiąca na szybie „Polmin II“ w głębokości 757 m. w rurach 6“ niezwykle silną produkcję gazową, którą określić można szacunkowo na około 230 m³/min. Gaz jest suchy i nie zawiera wody. Jest to już drugie potężne dowiercenie w bieżącym miesiącu.

—oo—

„Małopolska“ Grupa Francuskich Tow. Naft. Przem. i Handl. w Polsce.

Produkcja ropy i gazu ziemnego we wrześniu b. r.

Firma	Miejscowość	Produkcja ropy kg.	Produkcja gazu m ³ /min.
Premier i Naftowy Przemysł Małopolski	Borysław	785.1029*)	8 415.187*
	Pasieczna	73.3700	394.416
	Rypnie	116 8050	384.480
	Kosmacz	4 1100	
	Słoboda rung.	2.3100	
	Mokre	2.6258	
	Sądkowa	5430	
	Brzeźówka	12.3800	1.193.618
	Jaszczew	2.3370	
	Męcinka	2.4020	
Krościenko	3.2260		
Karpaty	Borysław	303.9412	
	Bitków	106.7173	1.764.784
	Duba	12.4150	
	Wańkowa	94.0276	86.400
	Kryg-Kobylanka	5.5900	
	Sądkowa-Dobrucowa	12.9700	639.185
	Winnica-Brzeźówka	6.3000	543.795
	Potók	62.2600	
	Krościenko	53.5515	
	Węglówka	37.4139	
Nalita	Bóbrka-Wietrzno	10.8705	
	Lubatówka	2.0900	
	Wulka	8.1035	
	Borysław	340.3020	
Fanto	Bitków	6.3000	238 248
	Równe-Rogi	36.4800	
Fanto	Borysław	529.5600	
	Bitków	1.4773	12.492

Produkcja gazoliny.

Firma	Miejscowość	Gazolinia	Przerobiono gaz. m ³ /min.	Wyprodukowano gazoliny kg.
Premier	Borysław	Gracia	2.883.800	44.2873
Karpaty-Nafta	"	Bukowice	2 266.044	29.0577
"	"	Potok	1.175.576	13.7716
Fanto	"	Piśsudski	1.884.530	23.7760
Karpaty	Bitków	Bitków	1.862.600	19.6739

*) Dla wszystkich Tow. złączonych w Borysławiu.

Uruchomienie nowych szybów.

Firma	Data	Uruchomiono szyb	Kopalnia (teren)	Miejscowość
Karpaty	26. IX.	Nr. 1	Bratkówka	Bratkówka*)
"	26. IX.	Nr. 114	Węglówka	Węglówka**)
"	11. IX.	Nr. 5	Paryż	Duba***)
Premier	22. IX.	Nr. 5	Chrobry	Pasieczna

Dowiercenie. Firma Premier otrzymała dnia 16. IX. 1928 na szybie Chrobry III. w Pasiecznej, głębokość 1129,10 m. w piaskowcu produkcję ropy w wysokości około 2.5000 kg oraz gazu 4 m³.

Firma Fortuna otrzymała dnia 15. IX. 1928 na szybie Fortuna IV. w Tustanowicach, głębokość 1498,00 m. w warstwach mienilitowych produkcję ropy w wysokości około 6000 kg.

—oo—

Spółka Naft. „Rella-Mella“. Produkcja ropy, względnie gazu ziemnego za wrzesień 1928.

Firma	Miejscowość	Kopalnia	Produkcja	
			ropy kg.	gazu m ³
„Rella-Mella“	Mrażnica	Rella	12.9339	12.960
	—	Mella	50.2511	26.208
	—	Beno	40.3320	51.840
	—	Pogoń	3.9691	4.752
	—	Szczur II.	—	24.192
			107.4861	119.952
„Bonariva“	Mrażnica	Livia II.	3.3323	47.520
	—	Guido	30.2708	77.760
			33.6031	125.280

—oo—

Wielkopolska Ska Naftowa.

Dowiadujemy się z Brzozowa, że „Wielkopolska Spółka Naftowa“ w Poznaniu, pod dyrekcją techniczną inż. Stanisława Librta, dowierciła się na terenach biskupich w Brzozowie w głębokości 307 m. w rurach 7 calowych, w szybie „Felicja“, ropy z ustaloną produkcją 1500 kg. dziennie.

Analiza ropy świeżo dowierconego otworu „Felicja“ przedstawia się następująco:

Ropa c. g. 0.802, punkt tęż. — 13 płynna. Destylacja według Englera. Początek wrzenia 76°.

Temperatura	Składnik	Składnik	Składnik
76 — 120	15 Vol. %	Benzyna	
— 130	18 " "	28 Vol. %	
— 140	22 " "	C. g. 0.736	
— 150	28 " "		
— 180	29 " "		
— 190	42 " "		
— 200	43 " "		
— 210	47 " "		
— 220	49 " "		
— 230	53 " "		
— 240	55 " "	Nafta 41% Vol.	
— 250	58 " "	C. g. 0.811	
— 270	64 " "		
— 300	72 " "		
Pozostałość	27 " "		
Straty	1 " "	C. g. 0.904 pt. tęż. 25°	
100 Vol. %			

Na tym samym terenie montuje się nowy szyb „Wanda“, którego sytuację wyznaczył, jak również dla szybu „Felicja“, geolog Państwowy go Instytutu Geologicznego w Warszawie p. Stanisław Weigner.

*) Szyb poszukiwawczy.

**) Pogłębianie otworu.

***) Pogłębianie otworu.

Związała się równocześnie w Poznaniu nowa spółka pod nazwą „Poznańska Spółka naftowa“, której inicjatorem jest p. Kazimierz Gozimirski z Poznania. Spółka ta rozpoczyna natychmiast wiercenie na terenie graniczącym z Wielkopolską Spółką Naftową, tak, że przez wiercenie tych szybów odkryta zostanie przestrzeń kilkuset morgowa pomiędzy Starą Wsią, a Humniskami.

—oo—

Wznowienie wierceń w Witryłowie. Po dziesięcioletniej przerwie rozpoczęto znowu prace wiertnicze w kopalni Witryłowie (p. brzozowski), leżącej na znanem od dawna siodle Łodyna—Wańkowa—Ropienka—Daszawa—Rozpucie—Witryłów, przedłużającem się w dalszym ciągu w kierunku Temeszowa, Krzemiennej, Obarzyna i Izdebek. Na przestrzeni między Witryłowem a Obarzymem, wynurza się w jądrze siodła z pod menilitów eocen, tworząc trzy elewacje poprzeczne w powyżej wymienionych miejscowościach i w Obarzymie, przecięte kilkoma uskokami. Na całym tym odcinku za wyjątkiem Witryłowa, można zauważyć charakterystyczne w Karpatach przechylenie siodła ku północy z upadami średnio 70°. W Witryłowie natomiast mamy

wsteczne przewalenie ku południowi z upadami dochodzącymi do 50°.

Pierwsze szyby kopane założono w Witryłowie i Temeszowie w początkach drugiej połowy XIX. wieku; o stosunkowo znacznym rozwoju przemysłu w tym czasie świadczy istnienie rafinerji w Witryłowie.

W latach 1891—94 odwierciła w Witryłowie Ska. Mac Garwey Olszewski 9 szybów, z których Nr. 1 dał produkcję 4300 kg/d. Kopalnię zastanowiono w r. 1901 z powodu niewystarczającej produkcji. Niepowodzenie to należy przypisać głównie za małej głębokości szybów i niezajomości budowy geologicznej terenu. Następnie w latach 1911—16 powstały tu kopalnie „Zofja“, „Getruda“ i „Glorja“, których rozwój został wstrzymany wypadkami wojennymi.

Obecnie Ska „Meteor“ przystępuje do wiercenie dwoma rygmami w Witryłowie. Na odwiercenie zasługują jednak niewątpliwie i tereny Temeszowa, Krzemiennej, Obarzyna i Izdebek.

J. J. Z.

Przegląd zagraniczny.

Z rynków naftowych. Rokowania między koncernami angielskimi, amerykańskimi a rosyjskim Syndykatem naftowym zostały zerwane. Jako przyczynę podają odmowę sowietów na żądania grup amerykańskiej i angielskiej w sprawie rekompensat za konfiskatę własności obywateli zagranicznych. Sądzą jednak ogólnie, że dojdzie do porozumienia między grupami angielską i amerykańską i że rozpocznie się walka cennikowa kapitału angielsko-amerykańskiego przeciwko nadcie sowieckiej.

—oo—

Brazylja.

Wiercenia poszukiwawcze za ropą. „Standard Oil Co.“ przeprowadził w okolicach San-Pedro i Guarchy dwa wiercenia poszukiwawcze za ropą, które doprowadzone do głębokości 325 m. okazały słabe ślady ropy. Wedle przypuszczeń geologów obfitsze pokłady ropy mają znajdować się w głębokości 1.500 m. W tym celu rozpoczęto wiercenie nowego otworu

—oo—

Niemcy.

Import naftowy w 1 półroczu 1928 r. W 1 półroczu 1928 r. importowano do Niemiec 1,061.191 ton ropy i produktów naftowych, — (o 140.856 ton więcej niż w 1 półroczu r. 1927.) —

Wartość importu wyniosła 131,751.000 Mk. t. j. zmniejszyła się o 14,688.000 Mk. w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego.

W szczególności sprowadzono w okresie sprawozdawczym:

	1 półrocze	
	rok 1928	rok 1927
	w tonach	
Olejów smarowych	253.194	197.162
Benzyny, gazoliny i innych lekkich olejów	211.431	165.650
Pozostałości z destylacji oleju	206.549	128.529
Oleju gazowego	141.867	131.804
Benzyny surowej	98.417	119.491
„ ciężkiej	67.304	62.967
Nafty i olejów świetlnych	58.592	80.840
Parafiny	7.584	6.020
Wosku ziemnego surowego	986	659
„ oczyszczonego	200	76
Świec	10	4
Ropy	15.057	18.673
Razem	1,061.191	911.835

Import z podziałem na kraje przedstawia się następująco:

	1 półrocze	
	rok 1928	rok 1927
	w tonach	
Stary Zjednoczone A. P.	507.878	451.898
Venezuela	180.628	153.367
Rosja	122.139	73.973
Persja	66.897	48.729
Rumunja	65.229	52.221
Meksyk	53.692	38.725
Holandja i Indje	29.391	46.074
Wiek Brytanja i Indje	9.779	13.540
Czechosłowacja	3.530	4.908
Polska	3.127	8.834
Gdańsk	4	56
Inne kraje	18.897	20.310
Razem	1,061.191	911.835

Z zestawienia powyższego wynika, że najsilniej zwiększył się import z Rosji sowieckiej (40%), na pierwszym zaś miejscu stoją nadal St. Zj. A. P. — Import z Polski wskutek wojny celnej jest nadal minimalny i obniżył się w stosunku do ubiegłego roku przeszło o połowę (59%).

—oo—

Rosja.

Rurociąg z Kaukazu do Moskwy. Sownarchoz — najwyższa Rada Gospodarcza Sowietów — rozpoczyna budowę rurociągu z Baku do Moskwy. Rurociąg ten będzie przebiegał na przestrzeni 2000 kilometrów. Budowa ma potrwać lat pięć. Moskwa i rejon przemysłowy moskiewski potrzebują rocznie 1,500.000 ton ropy naftowej.

—oo—

Stany Zjednoczone A. P.

Otwory wiertnicze o najbogatszej produkcji. W miejscowości Blue Ridge dokonano dwóch wierceń uzyskując dzienną produkcję 2.100 baryłek. W Oklahoma wydal dowiecony szyb w pierwszym dniu 9.980 bar. W Luisiana dowiecono szyb o produkcji początkowej 120 bar. ropy i ok. 84.000 m³ gazu.

Dzienna produkcja ropy wyniosła wedle danych Amerykańskiego Instytutu Naftowego na dniu 7 października br. 2,524.000 baryłek wobec 2,509.000 bar. w tygodniu poprzednim i 2,526.000 bar. w analogicznym okresie roku poprzedniego.

—oo—

Życie gospodarcze.

Zwyczaje handlowe.

Orzeczenie Izby Przem. i Handl. we Lwowie.

W przemyśle naftowym i w pokrewnych z nim działach produkcji wytworzył się zwyczaj handlowy, wedle którego, nawet w braku wyraźnej umowy, kierownikowi przedsiębiorstwa wypłaca się odprawę w wypadku rozwiązania kontraktu służbowego bez jego winy. Niema natomiast jednolitego zwyczaju handlowego, któryby normował wysokość odprawy i sposób jej obliczenia. W niektórych przedsiębiorstwach istnieją w tym kierunku normy służbowe, które na ten wypadek zawierają wyraźne postanowienia. Na ogół jednak w praktyce wysokość odprawy oblicza się w każdym konkretnym wypadku inaczej i zależy ona od ilości lat i rodzaju służby, wysokości dotychczasowych poborów, szczególnych zasług położonych dla przedsiębiorstwa, od stosunków majątkowych zwolnionego kierownika, możliwości uzyskania nowej posady i t. p. okoliczności. Niektóre przedsiębiorstwa wypłacają tytułem odprawy pełne kilkumiesięczne, a nawet roczne lub dwuletnie pobory. Inne jedno-, półtora- względnie dwumiesięczne pobory za każdy rok służby w przedsiębiorstwie. Odprawę oblicza się bądź na podstawie czystych poborów gotówkowych, bądź od pełnych poborów, a więc łącznie z wartością służbowego mieszkania wraz z światłem i opałem, łącznie z premiami i innymi dodatkami i z wartością środków lokomocji, przyznanych mu do osobistego użytku, jużto wedle stanu z ostatniego miesiąca, jużto przeciętnie z kilku miesięcy, oraz łącznie z prowizją obrotową, o ile została zastrzeżoną w umowie. Również obliczanie prowizji obrotowej do odprawy jest niejednolite. Wysokość bowiem prowizji obrotowej przyjmuje się albo według przecięcia z 2 lub 3 lat albo na podstawie faktycznych obrotów za czas wypowiedzenia, albo ryczałtem wedle takiego miesiąca czasu służby, który wykazywał najwyższy obrót, albo wreszcie w inny sposób. (20. VII. 1928. L. 6867).

—oo—

Niema w zagłębiu naftowym borysławskim jednolitego, ogólnie przyjętego zwyczaju handlowego wypłacania — w braku wyraźnej w tym kierunku umowy — bilansowego pracownikom firm naftowych. W praktyce zdarzają się zarówno wypadki przyznawania bilansowego, jak też wypadki odmienne. W konsekwencji niema też zwyczaju handlowego ustalającego zakres osób, którym wypłaca się bilansowe. Firmy wypłacające bilansowe przyznają je bądź tylko pracownikom bezpośrednio współdziałającym przy sporządzeniu bilansu, bądź także innym, względnie nawet wszystkim funkcjonariuszom swoim. Niektóre firmy przyznające bilansowe uzależniają wypłatę bilansowego od okoliczności, czy bilans jest czynny, u innych zaś firm nie ma to wpływu na wypłatę bilansowego. Wysokość wypłacanego przez te firmy bilansowego nie jest w praktyce jednolita. Przeciętnie bilansowe obraca się w granicach półmiesięcznej do dwumiesięcznej płacy. (27. VIII. 1928. L. 10494).

—oo—

Kronika gospodarcza.

W sprawie wyborów do Izby Przemysłowo-Handlowej we Lwowie, komunikuje Główna Komisja Wyborcza, co następuje:

Zarządzone przez Ministra Przemysłu i Handlu wybory do Izby przemysłowo-handlowej we Lwowie obejmują trzy stadja a to: 1) wybór 28 radców z ogólnych wyborów na zasadzie wyborów stosunkowych, 2) wybór 42 radców z wyborów przez zrzeszenia gospodarcze, wyznaczone przez Ministra Przemysłu i Handlu oraz 3) nominację 7 radców przez Ministra Przemysłu i Handlu ewentualnie też kooptację dalszych 7 radców przez zgromadzenie radców z wyboru i radców z nominacji.

Dla wyboru 28 radców z wyborów ogólnych będą listy wyborcze wyłożone w lokalach Miejskowych Komisji Wyborczych w czasie od 16 do 29 października r. b. w godzinach od 18 do 21-szej, w którym to czasie mogą być zgłoszone reklamacje co do pominięcia kogokolwiek z uprawnionych do głosowania na liście oraz przeciwko wpisaniu osoby nieuprawnionej. Listy kandydatów na radców mogą być zgłaszane na ręce komisarza wyborczego najpóźniej do dnia 5 listopada b. r., przyczem zauważa się, że w razie zgłoszenia w danym okręgu wyborczym lub kategorii wyborczej tylko jednej ważnej listy kandydatów lub w razie uznania tylko jednej listy kandydatów za ważną, głosowanie nie odbyłoby się, a uznani zostaliby w tym wypadku za radców Izby względnie ich zastępców kandydaci tej jednej listy. — W przeciwnym wypadku głosowanie odbyłoby się w niedzielę dnia 25 listopada b. r. Bliższe szczegóły i postanowienia dotyczące wyborów ogólnych podane zostały do publicznej wiadomości osobnymi obwieszczeniami.

Wybory przez zrzeszenia gospodarcze odbędą się w terminie późniejszym, oznaczonym przez Komisarza Wyborczego.

—oo—

Z Rady Ochrony Pracy. W dniach 24 i 25 z. m. obradowała Rada Ochrony Pracy i Opieki Społecznej dał do zaopiniowania dwa projekty ustaw: „o umowach zbiorowych o pracę“ i „o zatargach zbiorowych“. Oba projekty spotkały się z szeregiem zastrzeżeń ze strony członków Rady. Przedstawiciele pracodawców przez usta dyr. Raźniewskiego stwierdzili, iż wprowadzenie tych ustaw jest przedwczesne. Zasadą być powinno, iż państwo może wkraczać drogą ustaw tylko w te dziedziny, gdzie tego zachodzi konieczność; takiej konieczności w stosunku do przedmiotu projektów niema.

Projekty ustaw albo zupełnie, albo też tylko w małym stopniu uwzględniają istniejące objawy życia. W następstwie tego albo staną się przepisami papierowymi, nad którymi życie przejdzie do porządku, albo też wywołają wtórne objawy niepożądane, nałamując życie do ram sztucznych. Nie biorąc n. p. pod uwagę, iż pracownicy w Polsce tylko w małym odsetku są zorganizowani w związkach zawodowych, projekty ustaw dają tym związkom faktyczny monopol zawierania umów zbiorowych i udziału likwidowania zatargów zbiorowych. Nie uwzględniono również w projektach, iż związki zawodowe są u nas nader liczne o rozmaitych odcieniach politycznych i że pracownicy, szczególnie zaś fizyczni, przecho-

dzą masowo ze związku do związku, zależnie od okoliczności, przez co znika właściwy kontrahent umowy z pracodawcą. Objawy takie nie są obserwowane w tym stopniu, jak u nas, w państwach, na których ustawodawstwie wzorowano się przy redagowaniu omawianych projektów. Wreszcie projekty wprowadzają bardzo daleko idącą ingerencję rządu w dziedziny, gdzie naruszenie naturalnego układu czynników decydujących jest nader niebezpieczne i stać się może przyczyną fatalnych skutków gospodarczych.

Przedstawiciele pracowników z entuzjazmem przyjęli projekt ustawy o umowach zbiorowych. Domagali się jednak, niezależnie od odcieni politycznych, wzmocnienia roli związków zawodowych, żądając oddania im nie tylko faktycznego (jak to czyni projekt), ale formalnego monopolu na zawieranie umów zbiorowych (pp. Żuławski i Stańczyk z P. P. S., Pietrzak z N. P. R., dr. J. Za-

wadzki i Urbański z Ch. D.). Zwrócono jednak uwagę, iż, zanim wejdą w życie projekty omawianych ustaw, winne być uregulowane podstawy ustawowe związków zawodowych. (Dr. J. Zawadzki). Natomiast w stosunku do projektu ustawy o „zatargach zbiorowych“, wytoczono szereg poważnych zastrzeżeń. Zwalczano gorąco faktyczny przymus rozjemstwa, jaki przeprowadza projekt. Za projektem rządowym, w jego dotychczasowej formie, wypowiedzieli się jedynie przedstawiciele organizacji pracowników umysłowych.

W dyskusji szczegółowej zgłoszono kilkaset wniosków. Definitywna opinia Rady, jako ciała kolektywnego, nie została wyrażona w stosunku do poważnej części tych wniosków, gdyż przy głosowaniu Rada straciła komplet konieczny dla uchwał, na skutek nieobecności większości jej członków.

—oo—

Ustawodawstwo i rozporządzenia.

Poczta i telegraf.

Taryfa telefoniczna dla rozmów z W. M. Gdańskiem. Od dnia 1 listopada 1928 r. urząd pocztowy w Zoppotach zostaje włączony do sieci telefonicznej W. M. Gdańska (Danzig). Wobec tego z dniem tym opłata za rozmowy telefoniczne między Polską a urzędem w Zoppotach będzie wynosiła jak za rozmowy, prowadzone z W. M. Gdańskiem (Danzig).

Maszyny do frankowania. — Obok będących w użyciu maszyn do frankowania korespondencji typu Midget 3 (o trzech znaczkach) zostały obecnie dopuszczone do używania także maszyny typu Midget 5 o pięciu znaczkach opłaty pocztowej. Zamiana maszyny typu Midget 3 na Midget 5 winna się odbywać w tym urzędzie, w którym właściciel maszyny uiszcza opłaty pocztowe za przesyłki, frankowane maszynowo, i urząd ten przeprowadza wszystkie formalności, związane ze zdemontowaniem starej i zaplombowaniem nowej maszyny do frankowania.

—oo—

Komunikacja i transport.

Nowe konwencje międzynarodowe o przewozie kolejami osób i towarów. Przewozy międzynarodowe towarów były dotąd regulowane przez t. zw. Konwencję Berneńską z r. 1890. Rozwój tych przewozów w związku ze zmianami w stosunkach gospodarczych krajów Europy po wojnie spowodował, iż uznano za konieczne poddać Konwencję Berneńską zasadniczej rewizji. Na konferencji, zwołanej w tym celu w Bernie w maju 1923 r., zamiast częściowej rewizji opracowano dwie nowe zupełnie konwencje: jedną dla ruchu towarowego a drugą dla ruchu osobowego. — W uznaniu zalet nowych konwencji, dających prawne podstawy do wykonywania wszelkiego rodzaju przewozów międzynarodowych według ujednostajnionych przepisów, obie konwencje zostały podpisane przez upoważnionych przedstawicieli 26 państw Europy w dn. 23 października 1924 r., a następnie ratyfikowane przez rządy odnośnych państw.

Tekst nowych konwencji międzynarodowych, które miałyby być regulowane będą wszelkie przejazdy osób i przewozy towarów w komunikacji Polski z zagranicą, ogłoszony został w Nr. 73 „Dz. Ust. R. P.“ z dn. 31 lipca r. b. i wprowadzony będzie w życie od dn. 1 października r. b.

PIŚMIENNICTWO.

„Technika Ciepła“ miesięcznik Stowarzyszenia Dozoru Kocioł w Warszawie, Nr. 10 z października wyszedł z druku i przynosi następujące artykuły: Inż. J. Obrąpalski „Kilka uwag w sprawie elektryfikacji Polski“. Prof. Dr. Inż. W. Boro-

Celem sprecyzowania poszczególnych przepisów konwencji powyższe uzupełniono postanowieniami dodatkowymi Międzynarodowego Komitetu Przewozów, które ogłoszono osobno w „Dzienniku Taryf i Zarządzeń Kolejowych“ w Nr. 7 z r. b.

Dla użytku sfer zainteresowanych wydano tak uzupełnione konwencje osobno pod tytułem:

„Taryfa Międzynarodowa na przewóz osób i bagażów kolejami żelaznymi (T. M. O.)“ w cenie Zł. 2 i „Taryfa Międzynarodowa na przewóz towarów kolejami żelaznymi (T. M. T.)“ w cenie Zł. 4.

Taryfy powyższe są do nabycia w poszczególnych dyrekcjach kolei Państwowych.

—oo—

Nowe zarządzenia taryfowe. W Nr. 9 i 10 „Dziennika Taryf i Zarządzeń Kolejowych“ ogłoszono następujące zarządzenia taryfowe:

1. W taryfie towarowej wprowadzone zostały z dniem 1. października między innymi zmiany i uzupełnienia następujące: za dostarczenie przez kolej przesyłek z jednego do drugiego magazynu w obrębie tej samej stacji pobierana będzie opłata w wysokości Zł. 1 za każde rozpoczęte 100 kg., nie mniej jednak niż Zł. 5 za przesyłkę.

2. W zależności od podwyższenia od dnia 15 sierpnia taryfy osobowej polskiej wprowadzony został z dniem 1. października dodatek do taryfy na przewóz osób w bezpośredniej komunikacji pomiędzy Polską a Węgrami.

3. W zależności od tegoż podwyższenia taryfy osobowej k lei normalnotorowych, z dniem 1. IX. podwyższone zostały taryfy osobowe na państwowych kolejach wąskotorowych do wysokości: 84 gr. od kilometra w klasie III i 126 gr. w klasie II.

Nr. 11 „Dziennika Taryf i Zarządzeń Kolejowych“ przynosi między innymi następujące rozporządzenia Ministra Komunikacji:

Poz. 79. Taryfa na przewóz osób i bagażu w bezpośredniej komunikacji pomiędzy Polską a Austrią, tranzytem przez Czechosłowację. — Zmiany i uzupełnienia.

Poz. 80. Taryfa na przewóz osób i bagażu pomiędzy Anglią i Holandją a Polską, Litwą, Łotwą i Estonją. — Zmiany.

Poz. 82. Taryfa na przewóz osób, bagażu i przesyłek ekspresowych pomiędzy Szwajcarią, Czechosłowacją, Polską, Węgrami, Rumunją, Królestwem Serbów, Kroatów i Słoweńców oraz Włochami. — Wprowadzenie dodatku I-go do tejże taryfy.

wicz „Dysze i kryzy spiętrzające przy pomiarach ilości pary“. Kronika techniczna. — Wybuch zbiornika w Kielcach. — Komunikaty Stowarzyszenia Dozoru Kocioł w Warszawie.

„Gaz i Woda“. Przegląd Gazowniczy i Wodociągowy

Nr. 9 z września przynosi treść następującą: Inż. Mięczyśław Seifert: „W sprawie komercjalizacji zakładów gminnych“, „Sprawozdanie z X zjazdu gazowników i wodociągowców polskich w Katowicach“, Inż. Zygmunta Rudolf: „O usuwaniu śmieci i nieczystości z miast“, Inż. Józef Dubois: „Badania nad kalorymetrem Union“, „Aforyzm kierownika fabryki“, oraz „Recenzje i krytyki“, Przegląd czasopism, wiadomości bieżące i z życia organizacji.

„Auto“ bogato ilustrowane czasopismo sportowo-techniczne Nr. 9 z września wyszedł z druku. Zeszyt poświęcony specjalnie rozwojowi amerykańskiego przemysłu automobilowego, podaje interesujące artykuły: „Elementy powodzenia amerykańskiego przemysłu samochodowego“, „Międzynarodowy wyścig tarzański“, „Wyścigi samochodowe we Lwowie“, „Trzeci raid Automobil-Klubu Polskiego“, „Pierwsze polskie Grand Prix B. I. K.“, „Angielskie Tourist Trophy“, „Grand prix Europy“, „Zawody Boulogne s/m“, „Ameryka i Auto“, „Kilka uwag o typach samochodów amerykańskich“, „Schimmy“, „Międzynarodowy raid alpejski“, „Rozprzestrzenianie na świecie samochodów amerykańskich“, „Największy na świecie koncern automobilowy“, „Poświęcenie fabryki samochodów General Motors w Polsce“, „Montażowa fabryka Chevrolet w Polsce“, „Wiek bez koni“, „Stolica przemysłu automobilowego“, „Samochody ciężarowe Graham Brothers“, „Pneumatyki Fisk“, „Kronika“, „Nowe książki“, Tablice samochodów amerykańskich.

„Echo Powszechnej Wystawy Krajowej“ zeszyt Nr. 10 z października opuścił prasę. Treść zeszytu obejmuje całokształt prac przygotowawczych i zestawienie wszystkich grup przemysłu, mających brać udział w Powszechnej Wystawie Krajowej i zawiera następujące artykuły: Komunikacja a P. W. K., Udział Min. Komunikacji w P. W. K., Komunikacja w obrębie Wystawy, Inż. Antoni Eiger, Dyr. Fabr. Cementu Wysocka S. A.: „Kwalifikacje eksportowe cementu polskiego“, Dr. Marjan Chelminowski, Poznań: „P. W. K. propagandą swojszczyzny“, Leon Szczurkiewicz, dyr. Adm. P. W. K. Poznań: „Znaczenie P. W. K. dla rozwoju urbanistyki w Polsce“, Ap. Zarządu P. W. K. do wystawców. Zebranie Rady Głównej P. W. K. 24. IX. 1928. Konferencja przedstawicieli Ministerstw. Dr. Michał Jasiński, Lwów: „VIII Targi Wschodnie we Lwowie“, Dr. Lucjan Kamiński Prof. Uniw. Poznań: „Wystawa kultury współczesnej w Bernie“, Z wystawy rolniczej w Łucku, Gość z Ameryki o P. W. K., Kronika P. W. K.

„Erdöl und Teer“ zeszyt Nr. 28 z dnia 5 października r. b. podaje: Amerikanischer Marktbericht — Der Belgische Teerproduktmarkt — Die Lage auf dem deutschen Steinkohlenteerproduktmarkt — Der deutsche Braunkohlenteerproduktmarkt — Die Weltkraft-Konferenz in London — Die Produktionslage in Amerika — Vorläufige Bilanz der russischen Erdölgewinnung im Wirtschaftsjahre 1927/28 — Steinkohlenteerproduktexport Russlands — Polnische Erdöl-Enquete — Rumänische Exporte auf der Donau — Petroleum-Koncessionstreik zwischen den Vereinigten Staaten und Columbien — Argentiniens Erdölproduktion 1927 — Steigende Automobilfabrikation der Welt — Das Asphalt-Problem-Berichte über Einzelunternehmungen — Schlammbildungen auf Zusatz von neuem zugebrachten Transformatoröl — Referate — Patentübersicht und Mitteilungen aus der Praxis (Bildung von Elektrizität in Benzin-Rohrleitungen und höchst ulässige Durchflussgeschwindigkeiten in Zapfschläuchen und Zapfrohlleitungen).

—OO—

LITERATURA NAFTOWA.

Wykaz ważniejszych wydawnictw naftowych, zestawiony przez prof. J. Fabiańskiego.

A. Czasopisma

Górnik 1882—1886,
Nafta 1893—1912,
Ropa 1911—1914,
Czasopismo górniczo-hutnicze 1916—1920,
Przemysł naftowy od 1926 (Lwów),
Kalendarz naftowy 1900, 1901, 1902, 1903, 1908, 1909, 1911,
Azerbejdżanskoje nieftjanoje chozajstwo (Baku),
Internationale Zeitschrift für Bohrtechnik, Erdölbergbau und Geologie (Wiedeń),
Glück auf,
Tiefbohrwesen (nie wychodzi od 1914),
Oesterreichische Zeitschrift für Berg- und Hüttenwesen (Wiedeń),
Das Erdöl (Wiedeń),
Petroleum (Berlin),
Erdöl und Teer (Berlin)

Moniteur du Pétrole Roumain (Bukareszt),
Annales des mines de Roumanie (Bukareszt),
Petroleum World (Londyn),
Oil and Gas Journal (Tulsa, Oklahoma),
Gas and Age Record (N. York),
Oil Field Engineering (Los Angeles),

B. Podręczniki.

A. Fauck. Anleitung zum Gebrauche des Erdbohrers — 1877,
Maślanka. Zarys kopalnictwa naftowego — 1885,
Jabłoński. Kopalnictwo naftowe — 1886,
A. Fauck. Neuerungen in der Tiefbohrtechnik — 1889,
Redwood. Petroleum, 2 t. — 1896,
J. Muck. Der Erdwachsbergbau in Boryslaw — 1903
P. Stein. Der gegenwärtige Stand der Tiefbohrtechnik für Schurfzwecke — 1904,
W. Wolski. Taran — 1905,
H. Hoefler. Das Erdoel und seine Verwandten 2 wyd. — 1906,
Tanasescu & Tacit. L'exploitation du pétrole en Roumanie — 1907,
„Le sondage hydraulique“,
Sorge. Tiefbohrtechnische Studien — 1908,
F. Rost. Tiefbohrtechnik — 1908,
Ottetelisanu. Instrumentationi la sandaleje du petrole,
Iscu. Seilbohrung — 1910,
„Die Wasserabsperrung bei Tiefbohrungen auf Erdöl — 1912,
P. Stein. Verfahren und Einrichten zum Tiefbohren — 1913,
Glockemeier. Diamantbohrungen — 1913,
Th. Tecklenburg. Handbuch der Tiefbohrkunde 1 wyd. 6 t. 1886—1896, 2 wyd. 5 t. 1911—1914,
Pois. Erdgas, seine Erschliessung und wirtschaftliche Bedeutung
A. Beeby Thompson. Oil Field Development and Petroleum Mining — 1916,
Henry Westcott. Handbook of Natural Gas — 1920,
V. Petit. Guide du Sondeur au Pétrole 2 wyd. — 1921,
Ziegler. Oil Well Drilling Methods — 1921,
Paul de Chambrier. Exploitation du pétrole par puits et galeries — 1921,
David T. Day. Handbook of the Petroleum Industrie, 2 t. — 1922,
L. Litynsky. Messung grosser Gasmengen — 1922,
Jeffery. Deep Well Drilling — 1922,
Dr. Blumer. Erdöl,
Kissling. Das Erdöl, seine Verarbeitung und Verwendung — 1922,
J. N. Głuszkow. Eksploatacja burowych skwarzin 2 wyd. — 1923,
Garfias. Petroleum Resources of the World — 1923,
Dr. V. Láska a Dr. V. Spacek. Petrolej, jeho geologie a tezba — 1923,
F. Töf. Sposoby zakrytja wody w nieftjanych i gazowych skwarzinach — 1923,
Bansen. Tiefbohrwesen 2 wyd. — 1924,
L. C. Lichty. Measurement, Compression and Transmission of Natural Gas — 1924,
E. Laske. Die Urfehler des Hannover'schen Erdölbergbaues — 1924,
Schwemann. Tiefbohrkunde — 1924,
Krüger. Erdöl, Ölvorkommen, Ölförderung, Ölschiefer, Ölpolitik — 1924,
Prof. N. C. Uspenski. Kurs glubokowo burenija udarnym sposobom — 1924
Arctowski. Nouvelles recherches sur les gradients thermiques dans les puits à pétrole de Boryslaw, Krosno et Bilków,
Legendre. Les pétroles polonais, les champs pétifères de Galicie — 1924,
Roy Cross. Handbook of Petroleum, Asphalt and Natural Gas — 1924,
Engler-Hoefler. Das Erdöl 6 t. 1909—1925,
Voinesco. L'emploi de l'électricité dans l'exploitation du pétrole en Roumanie — 1925,
Korytko. Mapa poglądowa światowego przemysłu naftowego — 1925,
— Referaty z I. zjazdu inżynierów Od. naftowego Pol. Lw. — 1925,
M. Levi. Elements de la technique du Pétrole,
— Sprawoznik po nieftjanomu djełu 4 t. — 1925
Burelle. The recovery of Gasoline from Natural Gas — 1925,
L. Steiner. Tiefbohrwesen, Förderverfahren und Electrotechnik in der Erdölindustrie — 1926,
J. N. Głuszkow. Rukowodstwo k bureniju skwarzin, 3 t., 2 wyd. — 1926,
Inż. Jamróz. Zagadnienie warunków i postępu pracy przy wierceniu udarowem — 1926,
Inż. Jamróz. O warunkach pracy i o materiale przewodu wiertniczego w systemie kanad. — 1926,
— Wykłady z III. kursu inżynierskiego — 1926,
Schweiger. Die Wasserabsperrarbeiten bei Bohrungen auf Erdöl — 1927,
Kauenhowen. Die Verwässerung von Erdölfeldern,
G. Schneiders. Die Gewinnung von Erdöl mit besonderer Berücksichtigung der bergmännischen Gewinnung — 1927,
— Technika i geologia naftowa 1928 (referaty ze zjazdu naft. 1927).

Stacja Geologiczna Borysław.

Station Géologique Borysław.

STATYSTYKA NAFTOWA

STATISTIQUE du PÉTROLE

Rok III.
Année

1928

Nr. 8.

Stan wierceń poszukiwawczych.

État des forages d'exploration.

Sierpień 1928
Août

Miejscowość Localité	FIRMA Société	Kopalnia Mine	Głęb. m. Profond.	Uwiercono Mètres forés	Uwagi — Remarques
Okr. Drohobycz					
Duba	„Małopolska“	Podlasie 6	1121	35	Wierci w rurach 6"
Mrażnica	„	Pasteur 2	711	38	Rury 10". Prod. 4083 kg. za mies.
„	Limanowa	Pétain	1529	72	Prod. ok. 12000 kg. za miesiąc
Rypne	„Małopolska“	Homotowska 26	1050	—	Czasowo zastanowiony
Okr. Jasło					
Biecz	„Kasztelanja“	Merkury	503	—	Czasowo zastanowiony
„	Ska Mieszcz.-Robotnicza	Zgoda 1	319	—	„
Brzezówka	„Małopolska“	Gaz VII-Wiktor	817	42	Wierci w rurach 7"
Harkłowa	Gwar. Naft. „Harkłowa“	Wedę 145	831	1	„
Krościenko Wyz.	„Małopolska“	Arnold 8	677	43	„
Kryg	Dr. Dawid Rothblum	Anna 1	503	26	„
Męcina Mała	„Spójnia“ Ska naft. z o. p.	Kazimierz	306	18	„
Równe	„Małopolska“	Klarowiec 3	1214	1	„
Rozenbark	„	Tęcza 1	529	58	„
Siary	„Siła w jednośc“ Ska z o. p.	Skarb 1	437	—	„
Sobniów	„Sobniów“ — Przem. Naft.	Belarm 1	1021	—	Czasowo Zastanowiony
Strachocina	„Galicja“	Strachocina	779	57	Wierci w rurach 5"
Świerchowa	„Małopolska“	Zygmunt 1	—	—	W montowaniu
Okr. Stanisławów					
Berezów Niżny	Józef Margulies	Georg 1	835	35	Wierci w rurach 9"
Dźwiniacz	E. Ch. Griffel i F. Lieberman	Babeta 1	1186	—	Instrum. i prod. gazów 4 m ³ /min.
Kosmacz ad Ros.	Franc.-Polskie Tow. Górn.	Kitwan 1	825	20	Instrumentacja
Krzywiec	„	Krzywiec 1	933	—	„
Majdan	„Małopolska“	Janina 1	721	—	„
„	„	„ 2	449	29	Wierci w rurach 9"
Niebyłów	„	Marja 1	370	88	„
Pasieczna	„	Chrobry 5	—	—	W montowaniu
„	Ska Akc. Standard-Nobel	Łaszcz	1599	—	Instrum. i prod. gazów 30 m ³ /min.
Starunia	„Małopolska“	Starunia 1	391	—	Rekonstrukcja

Objaśnienie znaków: Explication des signes :

Stan szybu: W = wierci syst. kanad. — fore syst. canad. T = tłokuje — pistonne, G = gazowy — à gaz.
 État du puits: WL = „ „ pensylw. — „ „ pensilv. Ł = łyżkuje — extraction en cuillère M = montowany — en montage,
 WKm = „ „ kombin. — „ „ comb. ŁR = „ ręcznie - extraction à main S = stojka — arrêté,
 WK = „ „ kulow. — „ „ aux billes P = pompuje — pompe, X = ogólna rekonstr. — reconstr. génér.
 E = samoczynny — éruptif, I = instrumentuje — en instrum., X₁ = wyciąga rury — tire les tubes.

Okręg Drohobycz — District de Drohobycz.

Miejscowość i kopalnia Localité et mine	Ilość otworów — Nombre des puits										Produkcja ropy Production d'huile w cyst. — kilogr. en cit. - kgs. par mois	Oddano Expédié	Produkcja gazu Production de gaz		Firma — Société
	Wierconych En forage	prod. rop. Wyłącznie gaz. Exclus. a gaz.	Wyłącznie gaz. Exclus. a gaz.	Wierconych i produk. En forage et en prod.	Instrum. En instrum.	Razem w ruchu Total des puits en activité	Montow. En montage	Zastanow. Arrêtés	Uwiercono metrów Mètres forés	min.			m³ tys./mies. milles par mois		
Wańkowa, Brel.-Leszcz. Anna	1	—	—	—	—	1	—	—	113	—	—	—	—	Polska Nafta Gal. Karp. Tow. Naft. Akc. . . .	
Brelików	—	—	69	—	—	69	—	—	4	93.6236	89.3810	1.3	59		
Kiczery	—	—	26	—	—	26	—	—	—						
Leszczowate	3	—	29	—	—	31	—	6	207						
Wańkowa	—	—	20	—	—	20	—	—	2						
Razem Wańkowa	4	—	144	—	—	148	—	12	320					93.6236	89.3810
Wołosianka Mała Hekla	—	—	—	1	—	1	1	—	—	0.0658	—	—	—	„Nowa Ropa“	
18 kopalni zastan. *) mines arrêtées	—	—	—	—	—	—	—	—	40	—	—	—	—		
Razem - Total	19	2	806	5	9	3	844	10	177	1750	692.3626	639.4562	109.9	49.06	

*) UWAGA — REMARQUE: Kopalnie zastanowione w miejscowościach — Mines arrêtées à: Bandrów, Berehy, Dobrohostów, Dolina, Hoszów, Huczko, Jaworów, Moczary, Polana, Popiele, Rosochy, Rozpucie, Rudawka, Schodnica, Spas, Sprytnia, Starzawa, Truskawiec, Zadwórze, Zwór.

Uwagi patrz str. 591.

Okręg Jasło — District de Jasło.

Sierpień
Août 1928

Białkówka-Brzezówka Jasiołka	1	—	—	1	—	2	—	—	112	—	—	9.3	415	Ska naft. „Jasiołka“ Pol.-Franc. Gw. „Dąbrowa“ .
Małgorzata	1	1	—	5	—	7	—	—	43	6.3800	4.6000	10.2	454	
Olga	—	—	—	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—	
Razem Białk. Brzez.	2	1	—	8	—	11	—	—	155	6.3800	4.6000	19.5	869	
Biecz Jedność	—	—	1	—	—	1	—	—	1	2.6457	2.9644	—	—	S-ka z o. p. w Bieczu Tow. naft. „Kasztelanja“ Ska z o. p. „Horta“ Ska z o. p. „Zгода“
Merkury	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	
Romania	—	—	1	—	1	2	—	—	60	2.2361	2.0930	—	—	
Zgoda	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	
Razem Biecz	—	—	2	—	1	3	—	3	60	4.8818	5.0574	—	—	
Bóbrka Opal	—	—	28	—	—	28	—	5	—	9.5158	9.5158	—	—	Gal. Karp. Naft. Tow. Akc. Zach.-Małop. Ska naft. Ska naft. „Jasiołka“
Brzezówka Gaz Sekcja II. Mieczysław	1	1	—	1	—	3	—	—	42	0.8400	0.0800	2.3	100	
Razem Brzezówka	1	1	—	1	1	4	—	—	65	3.9100	0.0800	2.3	100	
Brzozów Młynki	—	—	2	—	1	3	—	—	7	4.7652	3.0247	—	—	Wielkopolska Ska Naft. Zach.-Małop. Ska naft Gal. Karp. Tow. Naft. Akc.
Dobrucowa Gaz Sekcja III. Znicz	—	—	—	1	—	1	—	1	—	0.6625	—	9.6	428	
Razem Dobrucowa	—	1	—	1	—	2	—	2	—	15.2075	12.9235	9.6	428	
Dominikowice Tadeusz	—	—	9	—	—	9	—	—	—	1.4000	1.4000	—	—	Franciszek Rziha Gal. Ska naft. „Galicja“ „Grabownica“ Tow. we Lw.
Grabownica starz. Gaten	2	2	6	—	—	10	1	—	160	42.8320	39.7580	—	—	
Graby Henryk	3 1	3 —	3 —	—	—	9 1	—	—	71	27.9955	27.6093	—	—	
Razem Grabown.	6	5	9	—	—	20	1	—	231	70.8275	67.3673	—	—	
Harkłowa Locarno	—	—	2	—	—	2	—	—	—	3.9940	3.9940	—	—	Włod. Jasiński i Ska Tow. naft. „Ropita“ .
Ropita	1	—	13	—	1	15	3	1	152	29.1590	30.4610	—	—	
Solidarność Wede, Böhmko, Minerwa	1 2	— —	— 78	— —	— —	1 80	— 1	— 35	42	0.1800	0.5400	—	—	
Razem Harkłowa	4	—	93	—	1	98	4	36	194	64.4230	66.1537	—	—	
Humniska Genpeg	1	1	17	—	1	20	—	4	185	21.7104	20.8925	—	—	„Grabownica“ Tow. wiertn. „Ostoja“ Ska naft. Lenartowicz i Br. Rylscy
Iwoniec Antoni	—	—	4	—	—	4	2	2	—	1.0500	0.9701	—	—	
Elin	—	—	5	—	—	5	—	—	—	6.3600	4.1760	—	—	
Polonia Restituta Roman	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	Polski Przemysł Naft.
Razem Iwoniec	—	—	18	—	1	20	2	3	—	19.3500	17.7919	—	—	

Okręg Stanisławów — District de Stanisławów.

Miejscowość i kopalnia Localité et mine	Ilość otworów — Nombre des puits									Produkcja ropy Production d'huile w cyst. — kilogr. en cit.- kgs. par mois	Oddano Expédié	Produkcja gazu Production de gaz		Firma — Société
	Wierconych En forage	prod. rop. Samopl. Éruptifs Tubok. En piston Lyzek. En. caillère	Pompo. En pomp.	Wyłącznie gaz. Exlus. à gaz	Wierconych i produk. En forage et en prod.	Instrum. En instrum.	Razem w ruchu Total des puits en activité	Montow. En montage	Zastanow. Arrêtés			Uwiercono metrow Mètres forés	m ³ /min.	
Słoboda Rungurska	—	—	14	—	—	14	—	—	—	5.2600	6.0000	—	—	Aron Rosenkranz i Tow. Berl Lantner " " " Ska Naft. „Premier“ „Słoboda Rungurska“ Ska z o. o.
Aron Rosenkranz	—	—	7	—	—	7	—	—	—	2.1330	—	—	—	
Erekcja	—	—	2	—	—	2	—	—	—	0.2800	—	—	—	
Kühnlówka	—	—	3	—	—	3	—	—	—	0.5500	2.9860	—	—	
Margulics	—	—	1	—	—	1	—	—	—	0.0800	—	—	—	
Salpeter	—	—	2	—	—	2	—	—	—	0.1000	—	—	—	
Vincenz	—	—	5	—	—	5	—	—	—	2.1650	1.3260	—	—	
Premier	—	—	16	—	—	16	—	1	—	5.1841	4.7014	—	—	
Słoboda Rung.	—	—	50	—	—	50	—	1	—	15.7521	15.0134	—	—	
Razem Slob. Rung.	—	—	50	—	—	50	—	1	—	15.7521	15.0134	—	—	
Starunia	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	Ska Akc. „Premier“
Starunia ¹¹⁾	1	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	
Otwory zastanow.*) Mines arrêtées	—	—	—	—	—	—	—	9	—	—	—	—	—	
Razem - Total	14	79	110	10	12	4	229	7	63	1105	346.8960	318.2752	144.6	5117

*) **Uwaga — Remarque:** Kopalnie zastanowione w miejscowościach — Mines arrêtées à: Kosmacz, p. Peczeniżyn, Pasieczna, Pniów, Porohy, Solotwina

(Patrz uwagi str. 591.)

Okręg Kraków — District de Cracovie.

Mordarka	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	J. Miernik i Ska Limanowa
Ernuška	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Pisarzowa Klaudjusz	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	
Razem — Total	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	

Wosk ziemny — Ozokerite.

Sierpień — Août 1928.

Miejscowość Localité	Wydobyto Exploité	Wyekspedjowano Expédié	Zapas z dnia Réserve en 1. IX. 1928.	Ilość robotników Nombre des ouvriers
	w kilogramach — en kilogrammes			
Borysław	56.110	54.160	64.495	280
Topiarnia-Borysław	—	—	1.118	—
Pomiarki-Truskawiec	—	—	—	—
Dzwiniacz	24.100	30.000	20.368	212
Starunia	—	—	10.520	—
Razem - Total	80.210	84.160	96.501	492

Gazolina — Gazoline.

Sierpień — Août 1928.

Okręg — District	Ilość fabryk Nombre de fabriques	Przerobiono gazu w m ³ Gaz traité	Wyrobiono gazoliny Gazoline produite	Wyekspedjowano — Expédié		
				Do wewnątrz kraju à l'intérieur	Za granicę à l'étranger	Razem Total
w kilogramach — en kilogrammes						
Drohobycz	16	20,260.651	2,522.358	2,379.470	70.120	2,449.590
Stanisławów	2	2,591.320	252.300	252.018	—	252.018
Razem -Total	18	22,851.971	2,774.658	2,631.488	70.120	2,701.608

BORYSLAW.

S Z Y B PUITS	Uwiercono Mètres forés	Głęb. aktual. Prof. m.	Rury-Tubes	Stan szybu État du puits	Formacja geolog. Formation géolog.	Prod. ropy Prod. d'huile		Prod. gazów Prod. des gaz		Oddano ropy Expédié I.-VIII. 1928 r.	FIRMA Société
						cyst.—kg. cit.—kgs.	miesiącz. par mois	m ³ /min.	m ³ tysiąc. milles par mois		
Silva Plana 16	—	1686	7"	Ł	Piask. jamn.	1.4913	0.9956	—	—	7.6677	Limanowa
" " 17	—	1314	7"	T	Piask. bor.	8.7566	6.7782	—	—	63.0910	"
" " 18	—	1335	7"	S	Eocen górny	—	—	—	—	0.3026	"
" " 19	—	1436	6"	T	" "	13.0833	10.1233	—	—	97.4070	"
" " 20	—	1375	7"	T	" "	6.6932	5.6282	—	—	103.0302	"
" " 21 ^{o)}	7	1567	6"	WKm.T	Piask. borysl.	21.6495	17.2972	0.1	3	83.7703	"
" " 22 ^{o)}	11	1593	7"	WKm.T	Eocen dolny	23.1984	17.9357	7.3	327	19.7541	"
Sobieski 1	—	1553	6"	I	Piask. jamn.	3.8200	—	—	—	6.1132	Tow. dla Przem. Naft. w Krakowie
Stanisław	—	—	—	ŁR	—	0.0400	0.0400	—	—	0.2295	"
Stas	—	80	7"	ŁR - 900	—	0.3000	0.3000	—	—	5.2830	Moses Blumenkranz
Stefan 1	—	147	5"	Ł-1387	—	0.4000	—	—	—	23.5305	Br. Sassyk i S-ka
Stefan 7	—	945	6"	G	—	—	—	1.2	52	—	Dr. St. Freund
Sydney	—	1674	5"	T-1728	Piask. jamn.	36.1030	34.6054	3.6	161	228.2703	Premier
Syndykat 4	—	—	—	ŁR	—	0.2550	0.2550	—	—	1.3575	Hersch Ber Garfunkel
" 10	—	—	—	S	—	—	—	—	—	—	Kowalscy i Zubikowie
" 18	—	—	—	S	—	—	—	—	—	—	"
" 22	—	—	—	S	—	—	—	—	—	1.6800	J. Silberbach i Ska
" 23	—	—	—	S	—	—	—	—	—	0.0405	Kowalscy i Zubikowie
Szczęść Boże 2	—	1236	5"	S	—	—	—	—	—	—	Tow. „Bloch“
" 3	—	1375	5"	T	Eocen dolny	2.0000	—	0.3	14	41.6416	"
Szczur 1	—	1302	4"	S	" górny	—	—	—	—	—	„Rella-Mella“
" 2	—	1316	6"	I-1432	" "	—	—	0.4	18	—	"
Tatra	—	1645	5"	T-1717	Piask. jamn.	1.3127	0.9264	—	—	6.8463	"Despi“
Tomasz 1	—	1381	5"	T	—	0.9960	—	—	—	6.0596	Br. Lecker
" (Marja) 2	—	874	6"	ŁR	—	0.6600	1.0124	—	—	1.9517	"
" (Zoja) 3	—	1012	6"	ŁR	—	—	—	—	—	4.2202	"
Tońska 1	—	1258	6"	ŁR	Eocen	1.0000	1.0000	—	—	2.0100	Ska „Pokucie“
" 2	—	—	—	S	—	—	—	—	—	0.1850	"
Tyśmienica 9	—	—	—	ŁR	—	0.0400	0.0400	—	—	0.5326	Tow. „Tyśmienica“
Union 1	—	—	—	ŁR	—	—	—	—	—	—	B. Kleist i M. Nestler
" 2	—	—	—	ŁR	—	0.2040	0.2040	—	—	0.7940	Paweł Compes
Ural 1	4	1370	5"	WT	Eocen dolny	7.1086	6.7526	0.6	27	25.8270	"Omniun“
Vanderbergh	20	1372	5"	WT	" górny	1.0100	0.9377	—	—	26.6295	Premier
Wanda (Bloch)	—	1404	5"	T	" dolny	6.5276	6.0472	—	—	78.7678	S. Bloch i S-ka
Wanda 1	—	1827	5"	T	Piask. jamn.	18.4899	15.4544	2.2	97	125.3001	Galicja
" 2	—	1362	6"	Ł	Łupki menil.	1.1612	1.3648	—	—	9.5975	"
Na Weinbergerze	—	—	—	S	—	—	—	—	—	0.1770	Dr. A. Friedmann
Wezuwusz 1	—	—	—	S	—	—	—	—	—	—	Klara Wechselberg
" 2	—	900	—	Ł	—	0.1537	0.1525	—	—	2.0395	"
Wiara 2	—	1292	7"	T	Piask. borysl.	37.1550	35.5883	—	—	274.8016	Limanowa
Wiljam Robson	7	833	5"	W	—	—	—	—	—	0.9000	Wiljam Robson
Willy 1	9	1602	6"	WT	Eocen dolny	1.2236	0.6089	—	—	0.9069	"Despi“
Wit 1	—	1473	5"	T-1517	Piask. jamn.	0.9023	1.7714	—	—	3.9520	Inż. R. Machnicki i inż. P. Lentecki
Władysław 1	—	300	9"	Ł	—	2.2955	2.4742	0.4	17	28.3789	E. Lockspeiser
Kopalnia wosku	—	—	—	—	—	0.5000	0.5000	—	—	2.5660	Tow. „Boryslaw“
Wrocław	—	1442	6"	T-1572	Eocen dolny	3.5740	1.7375	—	—	27.4429	S-té des Redevances
Wulkan 1	—	1435	6"	T-1455	Piask. borysl.	8.6700	8.3907	1.9	83	60.6321	Gal. Karp. Naft. Tow. Akc.
" 2	—	1483	6"	T-1505	" "	4.6200	4.5757	0.5	24	32.5828	"
Wulkan 1	—	448	—	ŁR	—	0.0550	0.0550	—	—	0.9750	Sara Kasser i Tow.
Zdzisław 1	—	982	7"	G-1006	—	—	—	0.1	6	—	Filip Trapp
" 2	—	1038	4"	T	Eocen górny	7.3396	5.9614	0.6	27	49.0819	"
Zgoda 1	—	1507	6"	S	—	—	—	—	—	0.6000	S. H. Pollak
" 2	—	1130	4"	T-1333	Piask. borysl.	3.2000	2.9704	—	—	37.0311	"
12 otw. gaz.	—	—	—	G	—	—	—	4.1	181	—	"
Łapaczka Hubicze	—	—	—	—	—	—	—	—	—	13.9724	Państwowa Odbieralnia
" Limanowa	—	—	—	—	—	3.2637	3.0046	—	—	9.9266	Limanowa
" Tekrin	—	—	—	—	—	21.3870	13.9697	—	—	121.4719	"Tekrin“
Ropa zbierana	—	—	—	—	—	3.8127	3.0413	—	—	12.7443	Glas, Zuckerberg i Löwenherz
<i>Uzupełnienia :</i>											
Gottesmann 1	—	—	—	ŁR	—	0.0300	0.0300	—	—	0.0300	Jakób Horszowski
Irma (Debra)	—	—	—	Ł	—	0.0900	0.0900	—	—	0.0900	Amalja Heloch
Junio	—	—	—	I	—	—	—	—	—	—	"
Karpaty 11	—	—	—	Ł	—	0.1070	0.1070	—	—	0.1070	"
Kaukaz	—	—	—	I	—	—	—	—	—	—	"
Parana-Tyran 1	—	—	—	Ł	—	0.4350	0.4350	—	—	0.4350	Jakób Silberbach i Ska
Stefan 2	—	—	—	M	—	—	—	—	—	—	"
Syngie na Potoku	—	—	—	Ł	—	0.2200	0.2200	—	—	—	Jakób Becher
Władysław 2	—	—	—	X	—	—	—	—	—	—	"
Zgoda 3	43	43	12	W	Nasunięcie	—	—	—	—	—	S. H. Pollak
Razem - Total	283	—	—	—	—	1243.4806	1131.5131	144.0	6429	9147.5640	—

TUSTANOWICE.

SZYB PUITS	Uwiercono Mètres forés	Głęb. aktual. m. Prof.	Rury-Tubes	Stan szybu État du puits	Formacja geolog. Formation géolog.	Prod. ropy	Oddano	Prod. gazów	Oddano ropy Expédié	FIRMA Société
						Prod. d'huile cyst.-kg. Cit.-kgs.	Expédié miesiecz. par mois	Prod. des gaz m ³ /min. m ³ tys/mies. milles par mois		
Spitzmann 1	—	540	5"	S-1443	—	—	—	—	—	Aron, Eljasz, Dr. Leon Spitzmann
" 2	—	700	5"	Ł	—	1.5000	—	—	14.9484	"
Stanisław	1	1242	6"	T	Piask. bor.	19.8300	19.0555	—	109.9018	Gal. Karp. Tow. Naft. Akc.
Stateland 2	—	1260	5"	T - 1340	Eocen górny	2.2204	2.0838	0.6	7.1312	Inż. Machnicki i Leniecki
" 3	—	1482	5"	X	" dolny	—	—	—	—	"
" 5	—	1414	5"	T	" dolny	3.7200	3.5534	0.3	39.3453	Premier
" 6	—	1294	6"	T	Piask. bor.	70.8000	66.3494	0.9	517.5108	"
" 10	—	1507	6"	T	"	28.6000	28.3527	3.7	248.4115	"
" 11	—	1314	5"	T	"	62.0000	57.0703	1.0	434.5026	"
" 12	—	1369	5"	T	"	25.6300	24.1654	0.6	175.3017	"
" 15	—	1377	5"	T	"	49.7000	45.7123	1.0	334.4449	"
" 16	—	852	10"	S	W. polanickie	—	—	—	1.1179	"
" 17	2	1464	6"	I	Piask. bor.	—	—	4.7	207	"
" 18	—	1539	5"	T	"	24.1000	26.2773	2.3	243.5882	"
" 19	)	1542	6"	T	"	160.8303	160.0772	10.2	254.9107	"
" 20	92	1415	6"	WL	Łupki menil.	—	—	—	0.7719	"
" 21	97	857	9"	Wkm.	W. polanickie	—	—	—	—	"
" 22	)	53	462	10"	Wkm.	—	—	—	—	"
" 23	52	52	20"	W	"Nasunięcie"	—	—	—	—	"
Stefa 1	—	912	7"	S	—	—	—	—	—	Hulles-Stern
" 2	—	1325	6"	T	Eocen	5.0000	5.1155	—	36.9076	"
Stefanja	—	1677	X	X	Spąg fałdu	—	—	—	—	A. Kalmann
Stella	—	1185	6"	T-1246	Piask. bor.	0.9600	0.7409	1.2	5.1592	J. Bloch i J. Metanomski
Sumatra	—	—	I	I	—	0.4740	0.4740	—	1.1740	"
Tadeusz 1	—	1221	4 1/2"	G-1243	Eocen górny	—	—	1.7	74	Galicja
Alfa	—	1194	10"	G-1580	"	—	—	0.3	15	Premier
Tamiza 1	—	560	9"	ŁR	"	0.6440	0.6440	—	5.1870	Mojżesz Wiksel
Terlecki 7	—	1430	5"	T	Spąg fałdu	2.3850	1.9198	0.9	15.7788	Bracia Terleccy
" 10	—	1125	5"	I-1392	Łupki menil.	—	—	0.4	16	"
Trymfi 1	—	1250	4"	X	—	—	—	0.3	13	L. Unikel i Tow.
" 2	—	1319	5"	S	—	—	—	—	—	"
" 3	—	1360	4"	T-1617	—	34.0000	32.5042	1.0	124.0959	"
Vera 2	—	1212	4"	T-1224	—	1.3700	1.1275	0.4	9.3271	Omniun "
Wagmann 2	—	1285	4"	S	Piask. bor.	—	—	—	—	Eksploatacja
" 4	50	947	9"	W	W. polanickie	—	—	—	—	"
Waliszko	—	1172	5"	T	Piask. bor.	35.8900	33.5871	—	269.4947	Premier
Wałka	—	1384	4 1/2"	T	Eocen górny	49.4500	48.0947	1.0	350.7532	"
Warszawa 1	—	1308	5"	G	"	1.0694	1.0188	4.2	1.9998	Maks. Weinstock i Ska
" 2	—	1713	5"	X	"	—	—	—	—	"
Wawel	—	600	9"	ŁR	—	0.4000	0.4000	—	2.9500	Dawid Krug
Wiktor	—	1176	5"	T-1315	—	3.7000	4.0307	1.5	20.9342	H. Roth i inż. Fedorski
Wiljam 1	—	1230	5"	I	—	1.0572	1.9821	2.2	1.9821	Galicja
Wilno 1	—	1190	5"	G	Eocen górny	—	—	1.0	42	J. Rothenberg
" 2	—	1437	6"	G	—	—	—	—	—	"
Wisła	—	1268	4"	T-1321	Eocen górny	0.9000	2.0274	0.4	7.4938	Premier
Wulkan 1	—	1325	4"	T	Piask. bor.	3.1300	2.9877	0.8	19.2004	Gal Karp. Tow. Naft. Akc.
" 2	—	1354	5"	T-1424	"	1.3800	—	0.6	25	22.4126
" 3	—	1327	4"	T	"	6.8000	6.7319	1.9	87	58.5861
" 4	—	1486	6"	G	Eocen dolny	—	—	0.9	39	—
Zeus	—	1210	5"	T-1219	" górny	1.2400	0.9130	1.4	61	12.0671
Znicz	—	1370	5"	T	Eocen dolny	6.4300	6.1821	0.3	15	44.7991
Zuzia	—	1464	5"	G	Spąg fałdu	—	—	1.4	63	—
21 otworów gaz.	—	—	G	G	—	—	—	4.9	219	—
Łapaczkii Tustan.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ropa zbierana	—	—	—	—	—	—	—	—	0.1980	—
Uzupełnienia:										
Ewka 11	—	—	G	G	—	—	—	1.4	62	—
Kismet	—	—	Ł	Ł	—	0.0600	0.0600	0.2	7	0.0600
Oil City	—	—	Ł	Ł	—	1.1160	1.1160	0.9	40	1.1160
Razem—Total	699	—	—	—	—	1697.8177	1602.4715	188.1	8395	11606.0869

1) **Fortuna 4.** Dowieziono 9. IX. 1928 w głęb. 1496 m. w piaskowcu borysławskim (patrz „Statystyka“ nr. 7 lipiec 1928 str. 169 [520]). Ostatnio (15. X.) produkcja wynosi 5500 kg. ropy i 4 m³/min. gazu.

2) **Frania 18.** XI. 1928 torpedowano w głęb. 1230 m. dając 50 kg. dynamitu nr. 1. Produkcja podniosła się z 2000 na 3500 kg. dziennie i w tej wysokości utrzymuje się.

3) **Herzfeld 3.** Produkcja, która po torpedowaniu dnia 2. IX. 1928 dochodziła do blisko 5 cyst. dziennie (patrz „Statys-

tyka“ nr. 7 lipiec 1928 str. 176 [527]) wynosi ostatnio (15. X.) 3.5 cyst. dziennie.

4) **Krakowianka.** Po wyczyszczeniu otworu wzrost produkcji za sierpień z 6.7 na 11.5 t. j. o 4.8 cyst. Ostatnio (15. X.) 3300 kg. dziennie.

5) **Marja Teresa 1.** Dnia 24. VIII. 1928 w głęb. 1316.7 m w eocenie górnym przyszła produkcja początkowo 1 cyst. dziennie; za sierpień 5.9 cyst.; ostatnio (15. X.) 4200 kg. dziennie. (Ciąg dalszy str. 590.)

MRAŻNICA. Sierpień
AouÛ 1928

S Z Y B P U I T S	Uwiercono Mètres forés	Głęb. aktual. m. Prof.	Rury - Tubes	Stan szybu État du puits	Formacja geolog. Formation géolog.	Prod. ropy Prod. d'huile		Prod. gazów Prod. des gaz		Oddano ropy Expédié I.-VIII. 1928 r.	FIRMA Société
						cyst.-kg. Cit.—kgs.	miesiąc. par mois	m ³ /min.	m ³ tys.milles. par mois		
Adela	—	542	9"	P	Nasunięcie	0.3440	—	—	—	1.2168	Urycka S-ka
Aldona 1	—	1472	7"	T - 1506	Łupki menil.	8.4693	8.0308	10.5	470	86.7926	Galicja
" 3	—	1378	7"	T	" "	10.0230	9.5927	1.0	45	69.1139	"
Andrzej	—	1710	5"	X-2011	" "	—	—	—	—	3.7513	"
Beno	—	1380	6"	T	Piask. borysł.	43.4000	41.0990	1.1	49	324.5732	Rella-Mella
Bertold 1	1)	1503	6"	T	Eocen górny	19.3100	17.8939	2.2	97	46.4648	Fanto
" 3	—	1370	6"	T	Piask. borysł.	10.9000	10.0511	5.1	226	171.2337	"
Bruno	—	1815	6"	T	Piask. jamn.	8.6000	7.9923	2.5	113	75.6283	"
Czesław	30	587	10"	WKm.	Nasunięcie	—	—	—	—	—	Łaszcz i Suchestow
Ella 2 (Edyta)	4	1516	6"	WT	Piask. borysł.	13.9500	17.2099	1.1	49	60.6613	„Jadwiga“, Ska Naft.
Fanto 58	—	1466	6"	T	" "	58.4500	54.8052	0.2	9	502.7713	Fanto
" 59	—	1546	6"	T	Eocen górny	12.4600	11.7111	2.2	96	123.8549	"
" Horod. 1	128	696	10"	WKm.	Nasunięcie	—	—	—	—	16.2185	"
" " 2	164	495	14"	WKm.	" "	—	—	—	—	—	"
Faustyna A (stary)	—	258	5"	P	" "	0.2200	—	—	—	—	J. Rothenberg
Faustyna 1	—	197	7"	P	" "	0.4700	—	—	—	—	"
" 2	—	167	10"	P	" "	1.4000	—	—	—	15.0478	"
" 3	—	200	9"	P	" "	0.2000	—	—	—	—	"
" 4	—	181	7"	P	" "	0.1000	—	—	—	—	"
Foch 1	—	1505	4"	T	Piask. borysł.	30.1379	28.7564	0.8	38	242.4135	Limanowa
Fotogen 2	—	1416	5"	T	" "	12.8400	10.7244	—	—	100.8922	Nafta
" 3	—	1459	5"	T	Eocen górny	9.2200	9.5772	0.8	34	69.2393	"
" 4	—	1502	6"	T	" "	9.3800	8.2901	1.0	46	76.1964	"
" 10	—	1494	6"	T	Piask. borysł.	9.7200	7.6400	1.1	51	76.6015	"
" 11	—	—	—	S	Eocen dolny	—	—	—	—	1.5517	"
" 12	35	1621	5 1/2	WKm. T	Łupki menil.	3.7700	2.1765	0.1	4	2.1765	"
Fryderyk	81	653	12"	WKm.	Nasunięcie	—	—	—	—	—	„Bitumen“
Gdańsk	79	281	16"	WKm.	" "	—	—	—	—	—	Limanowa
Gottfryd 1	—	1350	5"	G - 1427	Piask. borysł.	—	—	1.5	67	1.5566	"
" 2	—	1366	5"	T	" "	3.1386	2.8038	0.5	22	32.9772	"
" 3	—	1479	4"	T	" "	17.8974	17.7201	1.5	66	232.8619	"
" 4	—	1482	7"	S	Eocen górny	—	—	—	—	0.5789	"
" 5	—	1225	6"	T - 1374	Łupki menil.	2.8182	2.3924	—	—	23.2514	"
" 6	—	1298	9"	S - 1381	Piask. borysł.	—	—	—	—	0.2239	"
" 7	—	1430	6"	T - 1493	" "	0.8492	2.0100	0.3	13	31.7124	"
" 8	—	1440	5"	T	" "	6.6379	5.9133	—	—	47.9706	"
" 9	3	1423	6"	T	" "	9.4097	8.7695	0.5	22	95.0692	"
" 10	—	1348	6"	Ł - 1472	Łupki menil.	0.4769	1.0823	—	—	6.3017	"
" 11	—	1189	9"	S - 1602	" "	—	—	—	—	5.8914	"
" 12	—	795	10"	S - 1641	" "	—	—	—	—	8.3272	"
Guido	—	1579	6"	T	Piask. borysł.	34.1500	31.8271	1.8	80	244.0716	„Bonariva“
Gustaw	99	582	12"	WKm.	Nasunięcie	—	—	—	—	—	Nafta
Halina	—	1621	6"	T	Eocen górny	14.4730	13.2275	2.0	91	145.7692	"
Haller	—	323	10"	P	Nasunięcie	0.2400	0.1400	—	—	2.6000	Ska dla Ruchu Wiertn.
Horodyszczce 1 ²⁾	2	1469	6"	T	Piask. borysł.	21.5567	20.7444	1.3	57	64.5509	Galicja
" 3	—	1444	5"	T	" "	9.4508	10.5208	0.7	30	91.7638	"
" 4	20	1622	5"	WT	Eocen dolny	4.7225	4.7032	—	—	50.9949	"
" 5	—	1470	6"	Ł - 1881	Piask. borysł.	0.6000	—	—	—	8.7866	"
" 7 ³⁾	—	1458	7"	T	" "	240.5405	230.8804	19.8	882	422.5894	"
" 8	1	1438	7"	WT	" "	63.5515	59.7019	1.4	64	529.1623	"
" 9	41	1167	7"	WKm.	W. polanickie	—	—	—	—	—	"
" 10	95	407	12"	WKm.	Nasunięcie	—	—	—	—	—	"
" 11	183	324	14"	WKm.	" "	—	—	—	—	—	"
Jakób 1a, 2b, 3	—	—	—	P	" "	1.2369	1.1627	—	—	9.7831	Backenroth-Horn
Jakób II/2	6	1613	5"	WT	Piask. borysł.	12.0500	9.2902	4.2	188	51.4986	Nafta
Janina 1	—	1337	5"	T	Eocen górny	7.8585	7.9870	—	—	45.2949	Emil Ringel
" 2	—	1458	6"	S	Eocen dolny	—	—	—	—	14.5340	"
" 3	—	1329	6"	G	" górny	—	—	3.2	142	—	M. Metanomski
Joffre 1	—	1505	5"	E	" "	18.3929	15.8198	16.4	732	140.0002	Limanowa
" 2	1)	1464	6"	E	Piask. borysł.	201.3552	192.4653	34.7	1551	1620.3295	"
" 5	2)	1278	7"	Wł.	W. polanickie	—	—	—	—	—	"
Józef 1	—	1521	5"	T	Piask. borysł.	55.6593	51.7765	1.7	77	442.8066	Galicja
" 2	3	1605	7"	WT	Eocen górny	6.8316	6.3982	3.4	150	16.0148	"
" 3	—	1612	6"	T	Piask. borysł.	25.6088	23.7912	2.2	100	264.5185	"
Karla 1	—	1163	5"	T-1400	" "	0.6500	—	—	—	5.3874	Dr. Segil i S-ka
" 2	—	1444	6"	T	Eocen górny	2.8114	3.4195	—	—	41.4137	"
Katarzyna A B	—	—	—	S	Nasunięcie	—	—	—	—	0.1400	Eskeles i Frefeld
Kniaź 2	—	911	9"	S	W. polanickie	—	—	—	—	—	„Gizela“
Kołała 2	135	400	14"	WKm.	Nasunięcie	—	—	—	—	—	Galicja
Lindenbaum 17	—	324	9"	P	" "	5.6864	5.2380	—	—	46.5215	„Astorja“
Linka 1	—	432	5"	P	" "	—	—	—	—	2.6190	Reg. Zucker i Tow.
" 3	—	377	9"	I	" "	0.0800	—	—	—	1.6810	"
Livia 2	—	1515	6"	T	Eocen górny	4.1200	—	1.0	45	58.0111	„Bonariva“

MRAŻNICA.

S Z Y B PUITS	Uwiercono Mètres forés	Głęb. aktual. m. Prof.	Rury-Tubes	Stan szybu État du puits	Formacja geolog. Formation géolog.	Produkcja ropy Production d'huile	Oddano Expédié	Prod. gazów Prod. des gaz		Oddano ropy Expédié I-VII. 1928 r.	FIRMA Société
						Cyst.-kg. miesięcz. Cit.-kgs. par mois		m ³ /min.	m ³ tys./mies. par mois		
Zofja 1	—	1595	4"	T	Piask. borysl.	14.7954	12.8284	0.7	30	114.4891	Galicja
" 2")	—	1513	5"	T	" "	19.1213	17.8072	0.5	24	124.0911	"
" 3	—	1534	5"	T	" "	18.3314	16.1395	—	—	186.3811	"
" 4	—	1580	6"	T	" "	8.7896	8.7210	—	—	28.8217	"
" 5")	32	1766	5"	WT	Eocen dolny	0.5999	—	2.1	92	21.1678	"
" 6	—	1602	6"	T	Piask. borysl.	18.7650	16.3445	2.2	98	144.3366	"
" 8	—	1676	7"	T	" "	18.1705	16.0173	1.7	77	144.1451	"
Łapaczka-Liman.	—	—	—	—	" "	4.4692	4.2756	—	—	4.6938	Limanowa
Razem Total	1922	—	—	—	—	1877.6837	1749.1599	198.8	8873	13009.2719	—

- 1) Bertold 1. Wskutek dowieńczenia w piaskowcu górno-eocenicznym w głęb. 1501.8 dnia 17. VII. 1928 (patrz „Statystyka“ nr. 6 czerwiec 1928 str. 146 [451] i nr. 7 lipiec 1928 str. 172 [523], wzrost produkcji za sierpień z 10.8 na 19.3 t. j. o 8.5 cyst. Ostatnio (15. X.) 5500 kg. dziennie
- 2) Horodyszczce 1. Po podwieńczeniu 2 m. w piaskowcu boryslawskim w głęb. 1469 m. produkcja wzrosła z 2000 kg. na 1 cyst. ropy dziennie; wzrost produkcji za sierpień z 6.1 na 21.5 t. j. o 15.4 cyst. Ostatnio (15. X.) 5000 kg. dziennie.
- 3) Horodyszczce 7 Wskutek dowieńczenia w piaskowcu boryslawskim w głęb. 1457.7 dnia 8. VII. 1928 (patrz „Statystyka“ nr. 5 maj 1928 str. 124 [404], nr. 6 czerwiec 1928 str. 146, 151 [451, 455] i nr. 7 lipiec 1928 str. 172 [523] wzrost produkcji za lipiec z 194.1 na 240.5 t. j. o 46.4 cyst. Ostatnio (15. X.) 5.5 cyst. i 17.5 m³/min. gazu.

- 4) Joffre 2. Po wyrobieniu zasypu i odczyszczeniu otworu produkcja wzrosła dnia 29. IX. z 2.5 na 6.5 cyst. Następnego dnia było 7.1 cyst. poczem produkcja zwolna spada, a ostatnio (15. X.) wynosi 5.6 cyst. Jest to zatem obecnie obok szybu Horodyszczce 7 najproduktywniejszy szyb w rejonie boryslawskim.
- 5) Joffre 5. W stropowej partii łupków menilitowych fałdu wglębnego zaczęły przychodzić gazy: w głęb. 1339.2 było 1.5 m³/min., gazy te w dalszym ciągu wzrastały osiągając 14. X. przy głębokości 1356.2 m 10.8 m³/min.
- 6) Nobel-Horodyszczce 2. Wskutek podczyszczenia i podwieńczenia w piaskowcu boryslawskim (patrz „Statystyka“ nr. 6 czerwiec 1928 str. 152 [455] i nr. 7 lipiec 1928 str. 172 (Ciąg dalszy str. 590).

Wykaz poszczególnych otw. na kopalniach produkujących ropę płytka.

État de puits sur les mines de pétrole peu profond.

Okręg Jasło — District de Jasło.

Sierpień 1928
Août

S Z Y B PUITS	Uwiercono Mètres forés	Głęb. aktual. m. Prof.	Rury-Tubes	Stan szybu État du puits	Formacja geolog. Formation géolog.	Produkcja ropy Prod. d'huile brutto	Oddano Expédié	Prod. gazów Prod. des gaz. m ³ /min.	Prod. całkowita ropy za r. 1927 Prod. totale d'huile pour 1927 brutto	FIRMA Société	
						Cyst.-kg. miesięcz. Cit.-kgs. par mois					
Humniska	—	986	4"	T	K R E D A	13.1600	20.8925	—	—	„Grabownica“ Tow. wiertn.	
Georges 5)	—	742	6"	WT		3.4133					54.6470
Aleksander	17	395	12"	W		—					—
August	168	545	4"	P		0.3390					4.7796
Nº I.	—	493	6"	P		0.2050					1.8380
" II.	—	452	4"	P		0.1950					0.7520
" IX.	—	586	5"	P		0.1250					2.1970
" XI.	—	613	4"	P		0.1500					9.9570
" 2	—	453	6"	P		0.7980					10.8290
" 3	—	601	5"	P		0.5620					7.7820
" 6	—	667	5"	P		0.9630					13.9185
" 7	—	605	4"	P		0.0900					1.3284
" 8	—	593	5"	P		0.2040					2.3706
" 11	—	601	4"	P		0.1400					1.3620
" 14	—	620	5"	SS		—					—
" 16	—	704	4"	P		0.1131					1.3578
" 17	—	635	5"	P		0.2960					4.1640
" 18	—	630	4"	P		0.3150					4.2978
" 19	—	775	4"	P		0.4920					6.7059
" 20	—	599	7"	P		0.1500					1.7150
" 22	—	—	—	—		—					—
Razem Humniska	185	—	—	—		21.7104					20.8925

Okręg Jasło — District de Jasło.

S Z Y B P U I T S	Uwiercono Mètres forés	Głęb. aktual. m. Prof	Rury Tubes	Stan szybu État du puits	Formacja geolog. Formation géolog.	Prod. ropy Prod d'huile brutto	Oddano Expédié	Prod. gazów Prod. des gaz. m ³ /min.	Prod. całkowita ropy za r. 1927 Prod. totale d'huile pour 1927 brutto	FIRMA Société				
						Cyst.-kg. miesięcz. Cit.-kgs. par mois								
Iwonicz														
Antoni 4	—	390	7"	P		0.3000		—	1.0000	„Ostoja“ Ska Naft.				
" 5	—	350	5"	P		0.3200	0.9701	—	0.5000	" "				
" 6	—	260	7"	P		0.0800		—	0.4430	" "				
" 8	—	450	10"	P		0.3500		—	1.6500	" "				
Elin 1	—	460	5"	P							Lenartowicz i Br. Rylscy			
" 2	—	460	5"	P		5.0800	4.1760	—	20.1400	" "				
" 3	—	586	4"	P										" "
" 4	—	483	7"	P										" "
" 5	—	586	7"	P										" "
Klemens 1	—	329	5"	I						1.2800			3.9600	" "
Roman 1	—	524	7"	P						Polski Przemysł Naft.				
" 2	—	513	7"	P		1.0500			6.8240	" "				
" 3	—	562	7"	P		0.6800			22.4140	" "				
" 4	—	562	7"	P		2.5000			55.3470	" "				
" 5	—	571	6"	P		1.9100			9.3410	" "				
" 6	—	600	6"	P		0.2200	12.6458		7.0350	" "				
" 7	—	578	6"	P		1.6500				23.2970	" "			
" 9	—	589	6"	P		0.5500				19.0450	" "			
" 11	—	652	5"	P		0.8400				—	" "			
" 15	—	553	6"	P		0.5600				16.8760	" "			
" 15	—	660	7"	P		1.9800				33.7810	" "			
Razem Iwonicz	—					19.3500		17.7919	—	284.6230				
Jaszczew														
„Gaz Sekcja I“ 1	—	1000	6"	T		0.9300	1.8040	2.2	10.4340	Zach.-Małop. Ska Naft.				
" 3	—	1053	5"	T		1.5540			3.7	19.0840	" „Ziembank“			
Maksymiljan 1	—	1010	6"	G		—			6.1	—				
Razem Jaszczew	—					2.4840	1.8040	12.0	29.5180					
Kłęzany														
Teresy 1	—	470	4"	P		0.1200	0.1440	—	2.0400	Nafta Borysławka				
Gródek 9	—	320	4"	P		0.0070			—	0.0950	" "			
" 12	—	302	4"	P		0.0070			—	0.0700	" "			
Razem Kłęzany	—					0.1340	0.1440	—	2.2050					
Klimkówka														
Emma 1	—	492	6"	S		—		—	—	Griffel Benjamin				
" 2	—	496	5"	P		0.5000		—	4.5850	" "				
" 3	—	419	9"	S		—		—	—	" "				
" 4	—	452	5"	P		0.5800	1.4317	—	6.2500	" "				
" 5	—	511	6"	P		0.5200			—	5.6450	" "			
" 6	—	530	5"	P		0.2600			—	3.3950	" "			
Iza 1	—	498	7"	P		0.6200			—	7.5150	Załuscy i Mazurkiewicz			
" 2	—	489	6"	P		0.7800		1.8363	—	9.2750	" "			
" 3	—	534	5"	P		0.6900				—	8.9500	" "		
Klementyna 2	—	488	6"	P		0.1700			—	0.3200	„Ostoja“ Ska Naft.			
" 3	—	414	7"	P		0.1600		—	0.3350	" "				
" 5	—	392	5"	P		0.1000		—	0.2750	" "				
" 6	—	489	7"	P		0.2900	2.1073	—	0.6040	" "				
" 7	—	369	10"	P		0.6190			—	1.0080	" "			
" 8	—	445	4"	P		0.2740			—	0.3905	" "			
" 9	—	455	6"	P		0.1700			—	0.3800	" "			
" 12	—	462	9"	P		0.1000			—	0.2800	" "			
Józef 1	—	714	5"	P		—			—	4.2768	Herax i Ska			
Minka 1	—	468	6"	P		0.6100			—	7.1800	„Minka“			
" 2	—	512	6"	P		0.6250		—	7.2400	" "				
" 3	—	521	7"	P		0.4650	2.7071	—	7.1450	" "				
" 4	—	490	7"	P		0.3100			—	3.6500	" "			
" 5	—	582	7"	P		0.4600			—	7.1300	" "			
" 6	—	522	6"	P		0.6300			—	7.2000	" "			
Ostoja 1	—	207	10"	P		1.0000		0.9946	—	" "				
" 2	—	300	7"	I		—		—	—	" "				
" 3	—	217	7"	I		—		—	—	" "				
Razem Klimkówka	—					9.9330	9.0770	—	93.0293					
Kobylanka														
Michał 1	—	368	4"	LR		0.2410	0.3300	—	3.8431	Samuel Kohn				
" 2	—	408	4"	LR		0.0890			—	—	" "			
" 6	—	568	4"	S		—			—	2.0136	" "			
" 7	—	290	4"	S		—			—	—	" "			

Okręg Jasło — District de Jasło.

S Z Y B PUITS	Uwiercono Mètres forés	Głęb. aktual. m. Prof.	Rury Tubes	Stan szybu État du puits	Formacja geolog. Formation géolog.	Prod. ropy Prod. d'huile brutto	Oddano Expédié	Prod. gazów Prod. des gaz. m ³ /min.	Prod. całkowita ropy za r. 1927 Prod. totale d'huile pour 1927 brutto	FIRMA Société
						Cyst.-kg. miesięcz. Cit.-kgs. par mois				
Światło 4	—	501	5"	S		—	—	—	5.8567	Gal. Karp. Naft. Tow. Akc.
" 9	—	566	4"	P						
" 14	—	552	5"	S		0.4100			9.2400	"
" 18	—	434	6"	P						"
" 27	—	614	6"	P						"
" 11	—	570	4"	P						"
" 12	—	534	4"	P						"
" 19	—	573	5"	P		1.1200			15.8000	"
" 22	—	547	5"	P						"
" 23	—	538	5"	P						"
" 26	—	645	4"	P						"
" 7	—	574	4"	P			3.3200			"
" 10	—	539	5"	P		0.6200			9.0050	"
" 17	—	471	5"	P						"
" 16	—	553	4"	P						"
" 25	—	568	5"	P		0.3200			4.6550	"
" 1	—	568	4"	P						"
" 21	—	537	4"	P		0.4500			5.6450	"
" 15	—	497	3"	P						"
" 20	—	569	4"	P		0.1600			2.7450	"
" 2	—	376	4"	P						"
" 8	—	510	4"	P		0.1200			1.9900	"
" 28	—	774	6"	P		0.1200			2.3900	"
Skrzyński 1	—	552	4"	P						"Tepeg"
" 2	—	552	2"	P						"
" 4	—	560	4"	P						"
" 6	—	550	4"	P		1.2672			11.2130	"
" 8—10	—	660	4"	P						"
" 11—22	—	554	4"	P						"
" 33	—	427	5"	P						"
Grądalski 3	—	700	3"	P		0.2100			2.1204	"
" 10—17	—	470	4"	P		0.1225			1.4265	"
Kormanek 8	—	460	3"	P		0.1750			2.0963	"
Szarowicz 9	—	472	4"	P					1.2116	"
Kormanek 14	—	465	4"	P		0.1575			1.5936	"
Prokop 16	—	520	4"	P		0.3325			1.7518	"
Nalepa 15	—	470	4"	P		0.1575	4.9597		1.4005	"
Cyran 19	—	474	4"	P						"
" 21	—	472	4"	P		0.1925			1.5244	"
Szarowicz 24	—	470	5"	P						"
" 31	—	468	4"	P		0.3150			4.7497	"
Tokarczyk 25	—	470	4"	P		0.5950			7.2528	"
" 26	—	476	4"	P						"
" 29	—	479	4"	P		0.4200			6.2466	"
" 32	—	480	4"	P						"
Machowicz 27	—	472	4"	P		0.1750			2.0830	"
Przybyłowicz 28	—	482	4"	P						"
" 30	—	470	4"	P		0.3850			4.9580	"
Cetnarowicz 3	—	485	4"	P						"
" 4	—	461	4"	P		0.4025			3.4999	"
Adela 13	—	642	3"	P		0.0525			0.9690	"
Razem Kobylanka	—					8.6097	8.6097	—	111.4238	
Kobylany										
Berta 13	—	250	9"	P		0.2000			2.1000	Sulimirscy
" 14	—	240	7"	P		0.2400			3.0800	"
" 15	—	232	6"	P		0.0400	1.5370		0.5400	"
" 17	—	228	9"	P		0.5600			7.1200	"
Tawueia 19	—	276	6"	P		0.4160			5.5100	"
Razem Kobylany	—					0.4560	1.5370	—	18.3500	
Korczyzna-Biecz										
Stanisław 1	—	626	4"	P		0.6240			7.4995	Wł. Długosz
" 2	—	318	7"	S						"
" 3	—	619	4"	P		0.4260			4.8392	"
" 4	—	440	3"	S						"
" 5	—	431	5"	P		0.2950	28.1329		2.9696	"
" 6	—	616	4"	P		1.2540			9.6978	"
" 7	—	812	4"	S						"
" 8	—	305	7"	P		1.4520			117.3759	"
" 9	12	281	7"	WT		2.3750			45.6048	"

Okręg Jasło — District de Jasło.

S Z Y B PUITS	Uwiercono Mètres forés	Głęb. aktual m. Prof.	Rury Tubes	Stan szybu État du puits	Formacja geolog. Formation géolog.	Prod. ropy Prod. d'huile	Oddano Expédié	Prod. gazów Prod. des gaz, m ³ /min.	Prod. całkowita ropy . a r. 1927 Prod. totale d'huile pour 1927 brutto	FIRMA Société
						Cyst.-kg. miesiąc. Cit.-kgs. par mois				
Stanisław 10	28	332	7"	WT		5.0810	—	—	56.1268	Wł. Długosz
" 11	—	335	7"	P		3.9528	—	—	30.8436	
" 12	—	550	6"	P		0.1244	—	—	23.6226	
" 14	—	483	6"	S		0.0585	—	—	—	
" 15	—	340	7"	P		2.7146	—	—	27.3382	
" 17	—	188	12"	P		8.3078	—	—	—	
" 18	41	188	12"	W		—	—	—	—	
Razem Korczyzna B.	81					26.6691	28.1329	—	325.9180	

W Y K A Z

odtłoczonej ropy przez większe Tow. Naftowe za poszczególne miesiące
w cysterno-kilogramach

F I R M A	1 9 2 8	
	sierpień	wrzesień
Premier	941.9234	963.6430
Limanowa	674.8156	562.7006
Gal. Karpackie Tow. Naftowe	755.9401	699.1023
Galicja	762.6676	699.2618
Fanto	415.0315	498.6333
Nafta	366.4212	373.8239
Standard-Nobel	464.1374	340.3227
Ska dla Przem. Naft. i Gazów Ziarnych	159.0936	182.4915
Rella-Mella	117.6489	107.4861
Tow. Przem. Rop.	42.5811	30.2938
Urycka Ska	75.2343	70.1672
Gizela	43.1200	31.5667
Różni	1,376.6697	
Razem	6,195.2844	

Borysław.

- Ekwiwalent 2. Wskutek podgrzania otworu ropą dnia 19.VII. 1928 (patrz „Statystyka” nr. 7 lipiec 1928 str. 165 [516]), wzrost produkcji za sierpień z 21.8 na 32.8 t. j. o 11 cyst. Ostatnio (15.X.) 6000 kg. dziennie.
- Ekwiwalent 3. Wskutek dowieńczenia dnia 1. VIII. 1928 w głęb. 1393 m. w spągu eocenu górnego (patrz „Statystyka” nr. 6 czerwiec 1928 str. 139 [444] i nr. 7 lipiec 1928 str. 165 [516]), wzrost produkcji za sierpień z 7 na 25.2 o 18.2 cyst. Ostatnio (15. X.) produkcja wynosi 3500 kg. dziennie.
- Hunt 11. Po podwierceniu do głęb. 1494 m. osiągnięto dnia 10. VIII. 1928 w piaskowcu górno-eoceńskim produkcję 7600 kg. dziennie. Wzrost produkcji za sierpień z 6.5 na 12.5 t. j. o 6 cyst. Ostatnio (15. X.) 4000 kg. dziennie.
- Ratoczyn 16. Dnia 23. VIII. 1928 w głęb. 1630 m. w piaskowcu jamneńskim dowieńcono produkcję 5400 kg. dziennie, która dochodziła później (2. IX., 1634 m.) do 6800 kg. dziennie. Produkcja za sierpień wyniosła 6 cyst.; szyb znajduje się w dalszym wierceniu.
- Silva Plana 21. Dnia 11. VIII. 1928 dowieńcono w spągu eocenu, w głęb. 1566.7 początkowo 1 cyst. dziennie (patrz „Statystyka” nr. 6 czerwiec 1928 str. 139 [444] i nr. 7 lipiec 1928 str. 165 [516]). Wzrost produkcji za sierpień z 12.3 na 21.6 t. j. o 9.3 cyst. Ostatnio (15. X.) 6000 kg. dziennie.
- Silva Plana 22. Dnia 9. VIII. 1928 dowieńcono w piaskowcu jamneńskim w głęb. 1592.6 początkowo ok. 12000 kg. dziennie i 10 m³/min. gazu. Produkcja za sierpień 23.2 cyst. — Dnia 6. X. 1928 w czasie tłokowania ukazał się większy przyływ płynu, ok. 5 cyst., z tego ok. 1 cyst. ropy; gazy wynosiły 15.8 m³/min. Dnia 7. X. o godzinie 4-ej popołudniu gwałtowny wybuch wyrzucił tłok na wysokość ok. 150 m. ponad koronę, poczem tłok ten spadł w odległości ok. 30 m. od szybu. Po przeprowadzeniu instalacji tłoka, podjęto na nowo tłokowanie,

Tustanowice. (dalszy ciąg ze str. 584).

- Marja Teresa 3. Otwór podwiercono w piaskowcu borysławskim do 1228 m. osiągając 15. VIII. 1928, 3000 kg. ropy dziennie; produkcja za sierpień 6.6 cyst.; ostatnio (15. X.) trzyma się w dalszym ciągu na wysokości 3000 kg. dziennie.
- Oleum. Po przepruciu rur 6" produkcja za sierpień wzrosła z 1.7 na 6.9 t. j. o 5.2 cyst.; ostatnio (15. X.) wynosi 2400 kg. dziennie.
- Stateland 19. Wskutek dowieńczenia otworu dnia 21. VII. 1928 w piaskowcu borysławskim 1542 m. (patrz „Statystyka” nr. 6. czerwiec 1928 str. 151 [454] i nr. 7 lipiec 1928 str. 169 [520]), wzrost produkcji za sierpień z 74 na 160 t. j. o 86 cyst. Ostatnio (15. X.) 4 cyst. ropy dziennie i ok. 10 m³/min. gazu.
- Stateland 21 Dnia 21. XI. w głęb. 933.8 napotkano w warstwach polanickich horyzont ropny. Wybuchy pierwszego dnia wyrzuciły ok. 2.5 cyst. ropy, poczem zaczęto tłokować. Dnia 25. IX. produkcja wynosiła 2 cyst. dziennie, 26-go 1.5 cyst., 27-go 1 cyst., poczem z wolna spadała. Ogółem szyb wydał 13 cyst. w czasie od 25. IX. do 15. X. Obecnie wierci dalej.

Mrażnica. (dalszy ciąg ze str. 587).

- [523]), wzrost produkcji za sierpień z 90 na 111.2 t. j. o 21.2 cyst. Ostatnio (15. X.) 1.7 cyst. ropy dziennie i ok. 13 m³/min. gazu.
- Nobel-Mrażnica 3 Wskutek dowieńczenia dnia 25 VII. 1928 w głęb. 1610.3 w piaskowcu górno-eoceńskim (patrz „Statystyka” nr. 6 czerwiec 1928 str. 152 [455] i nr. 7 lipiec 1928 str. 172 [523]) wzrost produkcji za sierpień z 9.4 na 23.5 t. j. o 14.1 cyst. Ostatnio (15. X.) ok. 4000 kg. dziennie.
  - Zofja 2. Po wyinstrumentowaniu i wyrobieniu zasypu wzrost produkcji w piaskowcu borysławskim z 2.8 na 19.1 t. j. o 16.3 cyst. ostatnio (15. X.) 7000 kg. dziennie,

9) Zofja 5. W czasie wiercenia w dolnym eocenie w głęb. 1737 m. pojawiły się silniejsze gazy dochodzące do $6 \text{ m}^3/\text{min.}$; przy dalszym wierceniu gazy te zostały zarurowane.

Prowincja.

Bilków.

Guenot 4. Francusko - polskiego T-wa „Polopetrol“. Dnia 6. X. 1928 w głęb. 1638 m. dowiercono nowy horyzont ropny o początkowej produkcji ok. 2 cyst. dziennie.

Dźwiniacz.

2. Babela 1. Przystąpiono do rekonstrukcji szybu, celem zamknięcia rurami 6" wody wglębnej.

Gelsendorf.

3. Polmin 1. Dnia 8. X. 1928 w głęb. 777 m. po łyżkowaniu otworu gazy pod wielkim ciśnieniem wyrzuciły płyn i od tego momentu w olbrzymiej ilości zaczęły stałe wydobywać się z otworu. Zjawisku temu towarzyszył ogłuszający huk, słyszany na odległość 4 km. Ilość gazów mierzonych wynosiła przeszło $200 \text{ m}^3/\text{min.}$ Otwór został zamknięty dnia 10. X., poczem ciśnienie wzrastało, dochodząc dnia 11. X. do 58 atm., następnego zaś dnia do 60 atm.

Grabownica.

4. Nr. 8 T-wa Grabownica. W głęb. 383 m. w formacji kredowej nawiercono ostatnio 0.5 cyst. dziennie.

Humniska.

5. George T-wa Grabownica. W lipcu 1928 w głęb. 9859 m. nawiercono produkcję 5000 kg. ropy dziennie oraz $5 \text{ m}^3/\text{min.}$ gazu, poczem produkcja wzrastała samoczynnie do 9000 kg. ropy dziennie i $15 \text{ m}^3/\text{min.}$ gazu. Produkcja nie ustąpiła się jeszcze z powodu wielkiego zasypu. Otwór znajduje się w formacji kredowej od 930 m.

Pasieczna.

6. Chrobry 3. W głęb. 1129 m., w łupkach menilitowych dowiercono we wrześniu ropę wybuchową 2.5 cyst. dziennie, z końcem miesiąca produkcja ustąpiła się na ok. 16000 kg. dziennie.

7. Chrobry 4. W głęb. 1118 m. w rurach 7" nawiercił produkcję początkowo ok. 5500 kg. dziennie.

8. Łaszcz 1. na Buchtowcu. Dnia 1. X. zamknięto gazy, których ilość wynosiła $80 \text{ m}^3/\text{min.}$, ciśnienie zaś po zamknięciu ustąpiło się na 106 atm.

Rypne.

9. Serhów 6. w głęb. 706.6 otrzymano produkcję dnia 11. VIII. 1928; za sierpień 5.3 cyst.

Schodnica.

Dinar. Na otworze tym podjęto pogłębianie, celem zbadania głębszych złóż kredowych. Od głęb. 641 m. zaznaczał się przypływ ropy. Przy dalszym pogłębianiu ostatnio (15. X.) 4000 kg. ropy czystej dziennie, głębokość 682 m. Fakt powyższy nadaje szczególne znaczenie głębszym horyzontom Schodnicy.

Starunia.

11. Starunia 1. T-wa „Premier“. Rozpoczęto pogłębianie systemem płuczkowym „Trautzel-Rapid“.

Strachocina.

12. Strachocina T-wa „Galicia“. Dnia 8. IX. 1928 nawiercono w głęb. 788 m. w eocenie silne gazy, które początkowo wynosiły szacunkowo przeszło $100 \text{ m}^3/\text{min.}$ W końcu miesiąca ilość gazów zmniejszyła się do ok. $20 \text{ m}^3/\text{min.}$ Dnia 13. X. po podwierceniu 3 m. przyszły świeże gazy, których pomiar wykazał $44 \text{ m}^3/\text{min.}$

—00—

OMYŁKI DRUKU

w „Statystyce Naftowej“ Nr. 7, lipiec 1928.

Str. 156 (507) Okr. Drohobycz — Razem prod. gazu $\text{m}^3 \text{ tys./mies.}$ zamiast 467.3 ma być 4673

„ „ („) „ Jasło — Razem Biecz ilość otw. zast. zamiast — ma być 3

„ 158 (509) Sądkowa-Kraj — Prod. gazu $\text{m}^3 \text{ tys./mies.}$ zamiast 751 ma być 755

„ 159 (510) Razem Turzepole — Prod. ropy zamiast 0.7895 ma być 9.7895

„ 160 (511) Pasieczna-Józef Meier Prod. ropy zamiast 0.4895 ma być 0.4865

„ „ („) Razem Pasieczna — Prod. gazu $\text{m}^3/\text{min.}$ zamiast 35.1 ma być 35.0

„ 162 (513) Aniela — Formacja geol. zamiast Eocen ma być —

„ 163 (514) Koppel 2—Głęb. aktualna „ 6 0 „ „ 600

„ „ („) „ 2—Stan szybu „ S „ „ G

„ 164 (515) Silva Plana 3 — Stan szybu „ X „ „ Xi

„ 165 (516) Uwaga 6) . . . . . Silva Plana 22 ma być Silva Plana 21

„ 166 (517) Aba — Prod. gazu $\text{m}^3 \text{ tys./mies.}$ zamiast 33 ma być 38

„ „ („) Ewa — Oddano zamiast 12.1240 ma być 12.1340

„ 168 (519) Mukden 1 — Stan szybu zamiast T- 326 ma być T-1326

„ „ („) Petrol 3 — Metry uwiercone zamiast 8 ma być 28

„ „ („) Rossberger 9 — Prod. ropy „ 0.0200 ma być 0.2000

„ 170 (521) Joffre 1 — Oddano ropy I-VII 1928 zamiast 124.1438 ma być 124.1804

„ 171 (522) Nobel-Mrażnica 14 — Głęb. aktualna zamiast 44 ma być 441

„ 172 (523) Biecz-Jedność 1 — Prod. ropy zamiast 2.8584 ma być 2.9584

„ 175 (526) Harkłowa 69 — Głęb. aktualna zamiast 281 ma być 181

„ „ („) Harkłowa 125 — Głęb. aktualna zamiast 478 ma być 475

„ „ („) Wykaz odtłoczonej ropy — Różni lipiec zamiast 1,142.6418 ma być 1,374.0726

„ „ („) Wykaz odtłoczonej ropy — Razem lipiec zamiast 5,834.0084 ma być 6,065.4392

„ 176 (527) Omyłki druku—Marta (Tryumf 4) — Prod. gazu $\text{m}^3 \text{ tys./mies.}$ zamiast 18 ma być 19

—00—

ZAKŁADY MECHANICZNE

„URSUS“ S. A.

W WARSZAWIE

Rok zał. 1894

Rok zał. 1894

I. **Silniki spalinowe** na ropę, naftę, olej gazowy i gaz ziemny:

- przewoźny na saniach, mocy 3 KM;
- dwusuwne, pionowe, od 4 do 16 KM;
- czterosuwne, poziome od 25 do 60 KM;
- systemu Diesel, pionowe, od 40 do 600 KM sprężarkowe i bezsprężarkowe.

II. **Samochody ciężarowe** „URSUS“.

III. **Armatura** dla pary, gazu i wody.

IV. **Odlewy** wysokojakościowe żeliwne i metali półszlachetnych.

Części zamienne stale na składzie.

Dogodne warunki kredytowe.

—0—

PRZEDSTAWICIELSTWO

na woj. Lwowskie, Stanisławowskie i Tarnopolskie

INŻYNIEROWIE

KAZIMIERZ i BOLESŁAW NEYMAN

Lwów, ul. Chorążczyzny 6. — Tel. 54-02.

Rok założenia 1885.

Galicyjskie Karpackie Naftowe Towarzystwo Akcyjne

dawniej Bergheim i Mac Garvey

Fabryka maszyn i narzędzi wiertniczych, Glinik marjampolski, ^(Mało-) _(polska)

Oddział w BORYSŁAWIU.

Pocztą i telegraf w miejscu.
Stacja kolejowa: Zagórzany.

Telefon Gorlice Nr. 17.

Adres telegr.: „Ekscenter“ Gl. mp.
Przystanek kolejowy: Glinik marjampolski

Zastępstwa i przedstawicielstwa w kraju: w Warszawie, Lwowie, Krakowie, Borysławiu i Sosnowcu.

Zagranicą: w Bukareszcie, Londynie, Paryżu, Rotterdamie, Rzymie i Wiedniu.

DOSTARCZAMY Z WŁASNYCH WYTWÓRNI, NA PODSTAWIE DŁUGOLETNIICH DOSWIADCZEŃ NA KOPALNIACH WŁASNYCH NASZEGO TOWARZYSTWA, (obecnie 468 szybów w wierceniu i eksploatacji):

a) W dziale budowy maszyn:

Maszyny parowe dla celów wiertnictwa,
Parowe wyciągi tłokowe,
Wyciągi tłokowe z napędem elektrycznym i motorami spalinowymi,
Pompy parowe, transmisyjne i ręczne,
Młoty parowe, przenośne nastawialne, do uderzania w kierunku pionowym i skośnym.

b) W dziale kopalnianym:

Kompletne urządzenia wiertnicze wszelkich systemów,
Żurawie wiertnicze polsko-kanadyjskie, pensylwańskie i kombinowane,
Żurawie płuczkowo-udarowe i „Rotary“,
Żurawie wiertnicze przewoźne,
Wszelkie narzędzia, przybory, maszyny i aparaty, wchodzące w zakres wiertnictwa,
Urządzenia pompowe, grupowe i pojedyncze, oraz przybory do pompowania,
Kompletne gazoliniarnie,
Aparaty „Metan“ do oczyszczania emulsji metodą ciągłą.

c) W dziale rafineryjnym:

Maszyny, aparaty, przybory, prasy sączkowe, płyty i ramy do tychże i t. p.

d) W dziale odlewniczym:

Odlewy żeliwne do 5.000 kg., odlewy mosiężne, surowe i obrobione.

e) W dziale konstrukcyjnym:

Konstrukcje żelazne, zbiorniki żelazne, suwnice itp.

f) W dziale ogólnym:

Beczki żelazne, spawane, o pojemności 200 litrów, czarne, pomalowane lub ocynkowane,
Kuznie polowe, ogniska kuzienne i formy ogniowe,
Imadła równoległe,
Palniki i urządzenia do opału płynnego i gazowego,
Wyroby kute (żelazne i stalowe) w stanie surowym lub obrobionym.

Wykonujemy również wszelkie naprawy maszyn i urządzeń wchodzących w zakres kopalnictwa naftowego i rafinerii nafty, w szczególności **naprawy i przeróbki cystern.**

„POLMIN“

**PAŃSTWOWA FABRYKA
OLEJÓW MINERALNYCH**

**SIEDZIBA CENTRALI: LWÓW, UL. SZPITALNA № 1
TELEFONY: 2-48, 3-28, 39-20, 39-21**

**FABRYKA OLEJÓW MINERALNYCH w DROHOBYCZU
TELEFON 105**

**REPREZENTACJA w WARSZAWIE, UL. SZKOLNA № 2
TELEFONY 70-84.**

**Reprezentacja w Gdańsku. — Polish State Petroleum Company. —
Państwowe Zakłady Naftowe m. b. H. Wallgasse 15/16. — Tel. 287-46**

**PRZEDSTAWICIELSTWA ZAGRANICZNE WE WSZYSTKICH
STOŁECZNYCH MIASTACH EUROPY. — POLECA W NAJLEPSZYCH GATUNKACH
PO CENACH KONKURENCYJNYCH**

BENZYNY: ekstrakcyjną, lotniczą, samochodową, motorową. — **NAFTĘ:** rafinowaną, silno-
płomienną i destylat. — **OLEJ GAZOWY.** — **OLEJE MASZYNOWE:** rafinowane, lekkie,
średnie i ciężkie. — **OLEJE CYLINDROWE:** do pary nasyconej i przegrzanej. — **OLEJE
SPECJALNE:** lotnicze, transformatorowy, turbinowy, kompresorowe, do motorów Diesla, do
wirówek Westona. — **OLEJE SAMOCHODOWE.** — **PARAFINĘ:** świece, waselinę. —
SMARY: Tovotte'a, kalipsol do wozów, lin. — **ASFALTY:** ciągliwej, niskiej i wysokiej
topliwości. — **SULFOKWASY:** kwasy naftenowe i inne produkty specjalne.

SKŁADY WŁASNE I KOMISOWE

NA CAŁYM OBSZARZE RZECZYPOSPOLITEJ.

WŁASNY PARK CYSTERNOWY.

„MAŁOPOLSKA“

GRUPA FRANCUSKICH TOWARZYSTW NAFTOWYCH

:- PRZEMYSŁOWYCH i HANDLOWYCH W POLSCE :-

(Koncern „Premier“, Koncern „Karpaty-Dąbrowa“, Twa Akc. „Fanto“ „Nafta etc.)

PARYŻ

89. Boulevard Hausmann

LWÓW

Batorego 1. 26,
Pl. Marjacki 8.

WARSZAWA

Senatorska 42.

Adres telegraficzny :

„OMPETROLMO“

„KARPOLEUM“

„OLEUM“

Kopalnie :

Białkówka, Bitków, Bóbrka, Borysław, Brelików, Brzezówka, Dobrucowa, Duba, Jaszczew, Kobyłanka, Kosmacz, Krościenko, Kryg, Leszczowate, Lubatówka, Męcinka, Mokre, Mrażnica, Niebyłów, Opaka, Pasieczna, Perehińsko, Pniów, Potok, Popiele, Rogi-Równe, Rypne, Sądkowa, Słoboda Rungurska, Sobniów, Strzeszyn, Tustanowice, Wańkowa, Węglówka, Wietrzno, Wulka.

Tłocznie :

TOW.: „PETROLEA“, „FANTO“, MONTAN“, „KARPATY“
w Borysławiu, Mrażnicy, Tustanowicach, Schodnicy, Bitkowie, Krośnie i Wańkowej.

Gazoliniarnie :

5 Fabryk : Bitków, Borysław, Tustanowice,

Zakłady elektryczne :

„Premier“ Polska Naftowa Spółka Akc. Borysław.
„Elektrownia Zagłębia Krośnieńskiego“, Brzezówka.
„Podkarpackie Towarzystwo Elektryczne“, Borysław.
„Sieć Elektryczna Zagłębia Krośnieńskiego“, Krosno.

Cegielnia :

„Polanka-Karol“ cegielnia i fabryka towarów glinianych, Polanka-Karol.

Fabryki Maszyn :

Fabryka Maszyn i Narzędzi Wiertniczych, Glinik Marjampolski.
Fabryka Maszyn i Narzędzi „Nafta“ Borysław.
Warsztaty Mechaniczne: Borysław, Bitków, Krościenko Niżne, Polanka-Karol, Rypne, Tustanowice.

Rafinerje :

W POLSCE: „Dros“ i „Nafta“ w Drohobyczu; Trzebinia, Dziedzice, Jedlicze, Glinik Marjampolski, Peczeniżyn, Ustrzyki Dolne.

NA WĘGRZECH: „Hazai“, Vaterländische Mineralöl-Industrie A. G., Budapeszt.

W CZECHOSŁOWACJI: „Premier“ w Sumperku, „Apollo“ w Bratislavii.

W AUSTRJI: „Drösing“ A. G. w Drösing.

Organizacje handlowe : w Kraju :

„Oleum“.

„Karpaty“ Sprzedaż Produktów Naftowych, Lwów, Batorego 26.

Filje we wszystkich większych miastach w Polsce.

W AUSTRJI: „Nova“ Oel- und- Brennstoffgesellschaft A. G. Wiedeń I, Graben 29.

W NIEMCZECH: „Amiag“ A. G. Berlin W 15, Kurfürstendamm 207.

W GDAŃSKU: „Polish State Petroleum Co“. Gdańsk.

WE FRANCJI: „Société Commerciale „Premier“, Paris, 89 Blvd. Hausmann.